

157. ovoga zakona u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.

- (3) Ako nositelj prava podnese zahtjev sukladno stavku (2) ovoga članka, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog tijela. Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz članka 157. ovoga zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih deset radnih dana. Nositelj prava u tom roku mora provesti radnje iz članka 158. stavka (4) ovoga zakona.
- (4) Odredbe članka 158. ovoga zakona i odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na uvoz, provoz ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu uporabu, koje se unose ili iznose kao dio osobne prtljage ili šalju u malim pošiljkama.

Članak 160.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povrjeđuju prava iz ovoga zakona na odgovarajući se način primjenjuju ostali carinski propisi.
- (2) Propise o provedbi carinskih mjera iz ovoga zakona donosi Vijeće ministara na prijedlog Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine.
- (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povrjeđuju prava iz ovoga zakona je žuran.

DIO SEDAMNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 161.

(Patenti priznati do početka primjene ovoga zakona)

- (1) Patenti koji su do dana početka primjene ovoga zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovoga zakona.
- (2) Konsenzualni patenti koji su do dana početka primjene ovoga zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 162.

(Postupci u tijeku)

- (1) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovoga zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).
- (2) Podnositelji koji su Institutu podnijeli prijavu patenta na temelju Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) mogu, u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovoga zakona, podnijeti zahtjev za preinaku prijave patenta u prijavu korisnog modela iz članka 50. ovoga zakona, pod uvjetom da prijava patenta na dan podnošenja zahtjeva za preinaku nije objavljena.

Članak 163.

(Postupci u tijeku po zahtjevu za proširenje učinka europskog patenta)

Danom stupanja na snagu EPC-a u Bosni i Hercegovini, sukladno članku 135. ovoga zakona, prestaju važiti odredbe čl. 112. - 121. ovoga zakona, a svi po njima započeti postupci dovršit će se prema tim odredbama.

Članak 164.

(Provedbeni pravilnik)

- (1) Ravnatelj Instituta do dana određenog za primjenu ovoga zakona donijet će pravilnik za provedbu ovoga zakona.
- (2) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz stavka (1) ovoga članka ostaje na snazi Pravilnik o postupku za zaštitu patenta i konsenzualnog patenta ("Službeni glasnik BiH", br. 105/10 i 91/16).

Članak 165.

(Propisi o pristojbama i troškovima postupka)

Ravnatelj Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju pristojbe i naknade posebnih troškova u postupku stjecanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovoga zakona dva mjeseca od njegova stupanja na snagu.

Članak 166.

(Početak primjene odredbe o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti)

Odredba članka 82. ovoga zakona počet će se primjenjivati nakon prijma Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Europske unije.

Članak 167.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Početak primjene ovoga zakona prestaje važiti Zakon o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Članak 168.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s patentima kojima je pristupila Bosna i Hercegovina primjenjuju se na predmete tretirane ovim zakonom i, u slučaju sukoba s odredbama ovoga zakona, primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Članak 169.

(Zaštita osobnih podataka)

Prilikom primjene ovoga zakona, obrada osobnih podataka provodit će se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Članak 170.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se po isteku godine dana od dana stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1419/25

14. svibnja 2026. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, v. r.

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 33. сједници Представничког дома, одржаној 27. новембра 2025. године, и на 31. хитној сједници Дома народа, одржаној 14. маја 2026. године, усвојила је

ЗАКОН О ПАТЕНТУ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

- (1) Овим законом уређује се правна заштита проналаска патентом и корисним моделом, односно поступак за признање патента и регистрацију корисног модела.
- (2) Ако овим законом није другачије прописано, одредбе које се односе на патент на одговарајући начин се примјењују и на корисни модел.
- (3) Овим законом преузимају се одредбе следећих прописа Европске уније:
- а) Директиве 98/44/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 6. јула 1998. о правној заштити

- биотехнолошких проналазака (Сл. лист. бр. 213, 30.07.1998) и Директиве 2004/48/ЕЗ;
- б) Уредбе (ЕЗ) 469/2009 Европског парламента и Савјета од 6. маја 2009. о увођењу сертификата о додатној заштити за лијекове (Сл. лист. бр. 152, 16.06.2009), са свим измјенама и допунама;
- ц) Уредбе (ЕЗ) 1610/96 Европског парламента и Савјета од 23. јула 1996. о увођењу сертификата о додатној заштити за средства за заштиту биља (Сл. лист. бр. 198, 08.08.1996);
- д) Уредбе (ЕЗ) 816/2006 Европског парламента и Савјета од 17. маја 2006. о обавезном лиценцирању патената који се односе на производњу фармацевтских производа за извоз у земље са проблемима јавног здравља (Сл. лист. бр. 157, 09.06.2006);
- е) Директиве 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савјета о спровођењу права интелектуалне својине (Сл. лист. бр. 157, 30.04.2004).
- (4) Одредбе директива из става (3) овог члана наводе се искључиво у сврху праћења и информисања о преузимању правне тековине Европске уније у законодавство Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Дефиниције)

У смислу овог закона примјењују се следеће дефиниције:

- а) "пријава патента" поднесена Институту за интелектуалну својину Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт) овог закона је "национална пријава патента";
- б) "патент признат" на основу пријаве из тачке а) овог члана је "национални патент" на нивоу Босне и Херцеговине;
- ц) "европска пријава" је пријава за признање патента поднесена према Европској патентној конвенцији (у даљем тексту: ЕПЦ), као и међународна пријава поднесена према Уговору о сарадњи у области патената (у даљем тексту: ПЦТ), за коју Европска патентна канцеларија (у даљем тексту: ЕПО) обавља послове као назначена или изабрана канцеларија и у којој је назначена Босна и Херцеговина;
- д) "европски патент" је патент признат од ЕПО-а на основу европске пријаве патента за Босну и Херцеговину у складу ЕПЦ-ом, у којој је назначена Босна и Херцеговина;
- е) "корисни модел" је право регистрације прикладно за заштиту једноставнијих проналазака, нижег инвентивног нивоа, које Институт региструје без поступка потпуног испитивања;
- ф) "међународна пријава" је пријава која је поднесена у складу са ПЦТ-ом;
- г) "лијек" је свака супстанца или комбинација супстанци намијењених за лијечење или спречавање болести људи или животиња, те свака супстанца или комбинација супстанци која се може примјенити на људима или животињама с циљем постављања медицинске дијагнозе или поновног успостављања, исправљања или измјене физиолошких функција људи или животиња;

- х) "производ" је активни састојак или комбинација активних састојака лијека, односно средства за заштиту биља;
- и) "произвођач" је особа са пословним сједиштем у Босни и Херцеговини, у чије се име обавља производња производа или лијека који садржава тај производ, ради извоза у треће земље или складиштења;
- ј) "основни патент" је патент који је у захтјеву за признање сертификата одредио носилац патента, а којим се штити производ као такав, поступак за добијање производа или примјена производа;
- к) "сертификат" је сертификат о додатној заштити;
- л) "захтјев за продужење трајања" је захтјев за продужење трајања сертификата признатог за заштиту лијекова за педијатријску употребу;
- м) "прво одобрење за стављање у промет" је прво одобрење за стављање производа као лијека намијењеног људима или животињама, односно као средства за заштиту биља у Босни и Херцеговини или у Европској унији након приступања Босне и Херцеговине у пуноправно чланство;
- н) "средство за заштиту биља" је активна супстанца или препарат који садржи једну или више активних супстанци, у облику у којем долазе до корисника:
- "активна супстанца" је супстанца или микроорганизам, укључујући вирусе, која има општу или специфичну активност против штетних организама или на биљке, дијелове биљака или биљне производе,
 - "препарат" је мјешавина или раствор двије или више супстанци од којих је најмање једна активна супстанца која се користи као средство за заштиту биља;
- о) "службено гласило" је "Службени гласник Института за интелектуалну својину БиХ".

Члан 3.

(Родно значење појмова)

Изрази који су, ради прегледности, дати у једном граматичком роду без дискриминације односе се и на мушки и женски род.

Члан 4.

(Принцип територијалности)

Патент признат на основу одредаба овог закона је територијално ограничено право које вриједи на територији Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Материјална права)

Материјална права носиоца патента обухватају искључива права привредног искоришћавања проналаска и право располагања њиме у складу с одредбама овог закона.

Члан 6.

(Национални третман)

Страно физичко и правно лице, у погледу заштите проналаска патентом и корисним моделом у Босни и Херцеговини, ужива једнака права као и домаће физичко и правно лице, ако то произлази из међународних уговора и конвенција којима је приступила односно које је ратификовала Босна и Херцеговина (у даљем тексту: међународни уговори и конвенције) или из примјене

принципа реципроцитета. Постојање реципроцитета доказује особа која се на њега позива.

Члан 7.
(Заступање)

- (1) Заступањем у поступку који се води пред Институтом могу се бавити овлашћени заступници, тј. физичка и правна лица уписана у регистар патентних заступника, који у електронској форми води Институт.
- (2) У регистар заступника из става (1) овог члана уписује се физичко и правно лице које испуњава услове прописане посебним прописом.
- (3) Физичко или правно лице које нема пребивалиште, односно стварно и активно индустријско или трговачко пословно сједиште у Босни и Херцеговини, у поступку пред Институтом мора заступати заступник из става (1) овог члана.
- (4) Лица из става (3) овог члана могу самостално, без заступника, предузимати сљедеће радње:
 - а) подносити пријаве патента;
 - б) предузимати друге радње у погледу утврђивања датума подношења пријаве патента;
 - ц) подносити преписе прве пријаве патента када се захтијева право првенства из члана 26. овог закона;
 - д) примати обавјештење од Института у вези са поступцима из тачака од а) до ц) овог става;
 - е) плаћати таксе и накнаде посебних трошкова поступка у складу са чланом 17. овог закона.
- (5) У случају самосталног предузимања радњи из става (4) овог члана, физичко или правно лице из става (3) овог члана мора доставити Институту адресу за кореспонденцију, која мора бити на територији Босне и Херцеговине.
- (6) Ако физичко или правно лице из става (3) овог члана не именује заступника или Институту не достави адресу за кореспонденцију у складу с одредбом става (5) овог члана, Институт ће га писмено, путем дипломатског конзуларног представништва Босне и Херцеговине, позвати да у року од три мјесеца именује заступника или достави адресу за кореспонденцију.
- (7) Ако физичко или правно лице из става (3) овог члана не поступи по позиву Института из става (6) овог члана, Институт ће закључком одбацити његов поднесак и достављање обавити јавним саопштењем на огласној табли Института.
- (8) Изузетно од одредбе става (3) овог члана, таксе и накнаде посебних трошкова за одржавање патента у вриједности може платити било које лице.

ДИО ДРУГИ - ПРЕДМЕТ ЗАШТИТЕ ПАТЕНТОМ

Члан 8.

(Патентбилни проналазак)

- (1) Патент се признаје за сваки проналазак из било које области технике који је нов, који има инвентивни ниво и који се може индустријски примијенити.
- (2) Према условима из става (1) овог члана, патент се признаје и за проналазак који се односи на:
 - а) производ који се састоји од биолошког материјала или који садржава биолошки материјал;
 - б) поступак којим је тај биолошки материјал произведен, прерађен или употребљен;
 - ц) биолошки материјал изолован из природне околине или произведен техничким поступком, чак и ако се раније налазио у природи.

- (3) Биолошки материјал из става (2) овог члана је било који материјал који садржи генетску информацију и који се може размножавати сам или се може размножавати у биолошком систему.
- (4) Према условима из става (1) овог члана, проналазак који се односи на биљке или животиње сматраће се патентбилним ако његова техничка изводљивост није ограничена на одређену биљну сорту или животињску пасмину и ако поступак остваривања проналаска није битно биолошки.
- (5) Поступак за добијање биљака или животиња из става (4) овог члана битно је биолошки ако се у потпуности састоји од природних поступака као што су укрштање или селекција.
- (6) У смислу става (1) овог члана, проналасцима се не сматрају нарочито:
 - а) открића, научне теорије и математичке методе;
 - б) естетске творевине;
 - ц) планови, правила и методе за извођење умних активности, игара или привредних активности;
 - д) рачунарска програми;
 - е) презентација информација дефинисана самим садржајем тих информација.
- (7) Одредба става (6) овог члана примјењује се само у обиму у којем је предмет пријаве за заштиту проналаска наведени елемент или активност као таква.

Члан 9.

(Изузеци од патентбилности)

- (1) Патент не може бити признат за:
 - а) проналаске биљних сорти и животињских пасмина и битно биолошких поступака за добијање биљака или животиња, осим проналаска неболошких и микробиолошких поступака и производа добијених тим поступцима, како је прописано у члану 8. став (4) овог закона, при чему се, у смислу овог закона, под микробиолошким поступком подразумијева било који поступак који укључује или који се примјењује на микробиолошком материјалу или чији је производ микробиолошки материјал;
 - б) људско тијело, различите стадијуме његовог обликовања и развоја или једноставно откриће једног од његових елемената, укључујући секвенцу или дјелимичну секвенцу гена;
 - ц) проналаске који се односе на дијагностичке или хируршке поступке или поступке лијечења који се примјењују директно на људском или животињском тијелу, осим производа, нарочито супстанци и смјеса које се примјењују у наведеним поступцима.
- (2) Проналасак који се односи на елеменат изолован из људског тијела или произведен техничким поступком, укључујући секвенцу или дјелимичну секвенцу гена из става (1) тачка б) овог члана, може бити патентбилан иако је структуром једнак структури природног елемента.
- (3) Индустријска примјењивост секвенце или дјелимичне секвенце гена мора бити разоткривена у пријави патента, како је изворно поднесена.
- (4) Неће се сматрати патентбилним проналасци чије би комерцијално искоришћавање било противно јавном поретку или моралу, али не само због тога што је такво

искоришћавање забрањено законом или другим прописом.

- (5) Проналасцима из става (4) овог члана сматрају се нарочито:
- а) поступци клонирања људских бића;
 - б) поступци модификовања генетског идентитета матичних ћелија људских бића;
 - ц) употреба људских ембриона у индустријске или комерцијалне сврхе, и
 - д) поступци за модификовање генетског идентитета животиња који би, вјероватно, проузроковали њихову патњу без икакве битне медицинске користи за човјека или животињу, као и животиње које су резултат таквих поступака.

Члан 10.

(Новост проналазка)

- (1) Проналазак је нов ако није обухваћен стањем технике.
- (2) Под стањем технике подразумијева се све што је учињено доступним јавности у свијету, писаним или усменим путем, употребом или на било који други начин прије дана подношења пријаве патента.
- (3) У стање технике укључен је и садржај свих пријава патената, које имају дејство у Босни и Херцеговини, онаквих како су поднесене, које имају ранији датум подношења од дана пријаве из става (2) овог члана, а које су објављене тек на датум подношења пријаве патента из става (2) овог члана или након тога, на начин предвиђен овим законом.
- (4) Одредбе ст. од (1) до (3) овог члана не искључују могућност заштите патентом супстанци или смјеса садржаних у стању технике, које се примјењују у поступцима из члана 9. став (1) тачка ц) овог закона, под условом да њихова примјена у наведеним поступцима није садржана у стању технике.
- (5) Сматра се да је проналазак обухваћен стањем технике ако је постао доступан јавности објавом, излагањем, приказивањем или употребом на начин који стручњацима омогућава његову примјену.

Члан 11.

(Објаве које не утичу на новост)

Новим се сматра проналазак који је највише шест мјесеци прије датума подношења пријаве патента био садржан у стању технике услед или као посљедица:

- а) очигледне злоупотребе у погледу подносиоца пријаве патента или његовог правног претходника, или
- б) излагања на службеној или службено признатој изложби у складу са Конвенцијом о међународним изложбама потписаној у Паризу 22. новембра 1928. године и ревидираној посљедњи пут 30. новембра 1972. године, под условом да подносилац приликом подношења пријаве патента у њој назначи да је проналазак био изложен и да најкасније у року од четири мјесеца од датума подношења пријаве поднесе одговарајућу потврду о излагању проналазка.

Члан 12.

(Инвентивни ниво)

- (1) Сматра се да проналазак има инвентивни ниво ако рјешење одређеног проблема за стручњака из одговарајуће области не произлази на очигледан начин из стања технике.

- (2) При испитивању има ли проналазак инвентиван ниво не узима се у обзир садржај пријава из члана 10. став (3) овог закона.

Члан 13.

(Индустријска примјењивост)

Сматра се да је проналазак индустријски примјењив ако је предмет проналазка технички изводљив и ако се може произвести или употријебити у било којој индустријској области, укључујући и пољопривреду.

ДИО ТРЕЋИ - ПРАВО НА ЗАШТИТУ ПРОНАЛАЗКА

Члан 14.

(Проналазач и права проналазача)

- (1) Проналазач је особа која је створила проналазак својим стваралачким радом.
- (2) Ако је проналазак настао заједничким радом више проналазача, право на патент припада свим проналазачима.
- (3) Проналазачем се не сматра особа која је у стварању проналазка пружала само техничку помоћ.
- (4) Проналазач има право да буде наведен у својству проналазача у пријави патента и корисног модела, свим исправама и публикацијама које издаје Институт те у одговарајућим регистрима Института.
- (5) Право на заштиту проналазка припада проналазачу или његовом правном сљеднику.

Члан 15.

(Правни сљедник проналазача)

- (1) Правни сљедник проналазача је физичко или правно лице које право на стицање патента има на основу закона, правног посла или наслеђивања.
- (2) Послодавац се сматра правним сљедником проналазача кад му на основу закона који се примјењује или уговора о раду припада право на стицање патента за проналазак створен у оквиру радног односа проналазача.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСТУПАК ЗА ПРИЗНАЊЕ ПАТЕНТА И РЕГИСТРАЦИЈУ КОРИСНОГ МОДЕЛА

Члан 16.

(Овлашћења Института)

- (1) Поступак за стицање, одржавање, престанак и евиденцију промета патента односно корисног модела води Институт.
- (2) Институт у електронској форми води:
 - а) регистар пријава патената;
 - б) регистар патената;
 - ц) регистар сертификата;
 - д) регистар корисних модела.
- (3) Против одлука Института донесених у првом степену допуштена је жалба о којој одлучује Комисија за жалбе Института (у даљем тексту: Комисија за жалбе). Поступак по жалби ближе се уређује прописом о спровођењу.
- (4) Против рјешења донесеног у другом степену жалба није допуштена, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд).
- (5) Директор Института правилником прописује садржај и начин вођења регистра из става (2) овог члана.

Члан 17.

(Таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања права)

- (1) За све радње у поступку стицања, одржавања, евиденције промета и престанка патента, као и за

пружање информационих услуга, плаћају се таксе у складу са важећим прописом којим се уређују државне административне таксе (у даљем тексту: таксе) и накнаде посебних трошкова поступка (у даљем тексту: трошкови поступка), у висини одређеној посебном тарифом коју доноси Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине на приједлог директора Института.

- (2) Ако у поступку признања патента таксе и трошкови поступка не буду плаћени, пријава патента сматраће се повученом, а у случају неплаћања такси и трошкова поступка за одржавање патента и права из пријаве патента то право престаје да важи.

- (3) Одредбе из овог члана на одговарајући начин примјењују се и на корисни модел.

Члан 18.

(Прописи који се примјењују у поступку пред Институтом)

- (1) Питања поступка који се води пред Институтом ближе се уређују прописима за спровођење овог закона.
- (2) За поједина питања која нису уређена овим законом и прописима из става (1) овог члана примјењиваће се одредбе закона којима се уређује управни поступак на нивоу Босне и Херцеговине.

Члан 19.

(Пријава патента)

- (1) Поступак за признање патента покрене се подношењем Институту пријаве за признање патента (у даљем тексту: пријава), у складу с овим законом и прописима из члана 18. став (1) овог закона.
- (2) Пријаве се узимају у поступак испитивања према редослиједу њиховог подношења.
- (3) Изузетно од одредбе става (2) овог члана, пријава се може испитивати по хитном поступку у случају судског или другог спора у којем завршетак поступка по пријави представља рјешење претходног питања.
- (4) Институт ће спровести хитно испитивање на основу поднесеног образложеног захтјева са доказима.

Члан 20.

(Јединство проналаска)

- (1) За сваки проналазак подноси се посебна пријава.
- (2) Једном пријавом може се захтијевати заштита за више проналазака само ако су ти проналасци међусобно тако повезани да остварују јединствену проналазачку замисао (јединство проналаска).

Члан 21.

(Језик пријаве)

- (1) Пријава мора бити састављена на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (2) Ако је текст пријаве поднесен на страном језику, Институту се мора доставити превод текста пријаве на један од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.

Члан 22.

(Садржај пријаве)

- (1) Пријава мора садржавати:
 - а) захтјев за признање патента,
 - б) опис проналаска,
 - ц) један или више патентних захтјева,
 - д) цртеже на које се позивају опис проналаска и патентни захтјеви,
 - е) сажетак.
- (2) Захтјев из става (1) тачка а) овог члана мора садржавати:

- а) изричиту назнаку да се захтијева признање патента,
- б) назив проналаска који одражава његову суштину,
- ц) податке о подносиоцу пријаве,
- д) податке о проналазачу, односно напомену да проналазач не жели да буде наведен у пријави,
- е) назнаку на којем се од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини пријава патента подноси, односно објављује патент.

- (3) Проналазак се мора описом из става (1) тачка б) овог члана открити на довољно јасан и детаљан начин, тако да га стручњак из одговарајуће области може извести. Ако се проналазак односи на живи биолошки материјал и ако га није могуће примијенити на основу описа проналаска, сматраће се да опис проналаска испуњава услов из овог става ако је узорак природно обновљивог живог биолошког материјала положен у надлежној установи најкасније на датум подношења пријаве патента. Под надлежном установом из овог става подразумијева се установа која је одређена на основу Будимпештанског споразума о признању полога микроорганизма у сврху поступка патентирања, склопљеног 1977. године, ревидираног 1980. године.

- (4) Патентним захтјевима из става (1) тачка ц) овог члана одређују се обим и предмет заштите проналаска. Они морају бити јасни, сажети и у потпуности поткријељени описом проналаска и цртежима ако постоје. Патентни захтјеви могу бити независни и зависни. Независни патентни захтјеви садржавају нова битна својства проналаска. Зависни патентни захтјеви садржавају специфична својства проналаска који је одређен у независном или другом зависном патентном захтјеву.

- (5) Сажетак из става (1) тачка е) овог члана је кратак садржај суштине проналаска који служи искључиво у сврху техничког информисања и нема утицај на обим тражене заштите.

- (6) Сматра се да је пријава уредна ако испуњава услове из става (1) овог члана.

- (7) Садржај пријаве наведен у ставу (1) тач. од б) до е) овог члана сматра се текстом пријаве.

- (8) Одредбе овог члана на одговарајући начин примјењују се и на подношење пријаве за регистрацију корисног модела.

- (9) Директор Института правилником прописује садржај и начин подношења пријаве из ст. (1) и (8) овог члана.

Члан 23.

(Изјава проналазача)

- (1) Ако проналазач не жели да његово име буде наведено у захтјеву за признање патента као ни у другим актима прописаним овим законом, подносилац пријаве дужан је да, уз захтјев за признање патента, а најкасније у року од три мјесеца од датума подношења пријаве, достави Институту писану изјаву проналазача о томе.
- (2) Проналазач може током поступка, а најкасније до објаве пријаве, повући своју изјаву да не жели да му име буде наведено у пријави као ни у другим исправама прописаним овим законом.

Члан 24.

(Датум подношења пријаве)

- (1) За признање датума подношења пријаве потребно је да пријава поднесена Институту на тај датум садржи следеће:
 - а) изричиту назнаку да се захтијева признање патента,
 - б) податке о подносиоцу пријаве,
 - ц) дио пријаве који на први поглед изгледа као опис проналаска или позивање на поднесену пријаву.
- (2) Позивање на поднесену пријаву из става (1) тачке ц) овог члана мора садржавати датум на који је поднесена и њен број, податак о канцеларији којој је поднесена те навод да претходно поднесена пријава на коју се позива замјењује опис и цртеже.

Члан 25.

(Раздвајање пријаве)

- (1) Подносилац пријаве може сам или на захтјев Института подијелити предмет пријаве чији је датум подношења утврђен (првобитна пријава) на двије или више пријава (издвојена пријава) и на основу сваке од њих наставити самостални поступак, о чему Институт доноси закључак.
- (2) Предмет заштите издвојене пријаве не смије излазити ван обима заштите првобитно поднесене пријаве.
- (3) Подјела првобитне пријаве патента допуштена је до доношења рјешења о захтјеву за признање патента.
- (4) Издвојена пријава задржава датум подношења првобитне пријаве и, ако за то има основа у смислу одредбе члана 26. овог закона, ужива право првенства првобитне пријаве.
- (5) Таксе и трошкови поступка за одржавање издвојене пријаве плаћају се од датума подношења првобитне пријаве.

Члан 26.

(Право првенства)

- (1) Од датума утврђеног за датум подношења пријаве из члана 24. овог закона, под условом да је пријава објављена у складу с одредбама члана 41. овог закона, подносилац пријаве има право првенства у погледу сваког другог подносиоца који за исти проналазак касније поднесе пријаву.
- (2) Првенство врједи од датума подношења пријаве патента Институту, осим у случају када су испуњени услови за признање права првенства из члана 27. овог закона.

Члан 27.

(Услови за признање права првенства)

- (1) Сваком физичком или правном лицу које у некој држави чланици Париске уније за заштиту индустријске својине (у даљем тексту: Париска унија), односно држави чланици Свјетске трговинске организације (у даљем тексту: СТО) поднесе уредну пријаву за исти проналазак признаће се право првенства у Босни и Херцеговини ако то затражи у року од 12 мјесеци, рачунајући од дана подношења прве пријаве.
- (2) Уредном пријавом из става (1) овог члана сматра се пријава чији је датум подношења утврђен у складу са националним законодавством државе чланице Париске уније или чланице СТО-а у којој је поднесена, или у складу са међународним уговором склопљеним између

држава чланица, без обзира на њену каснију правну судбину.

- (3) Каснија пријава која је поднесена у истој или за исту државу сматраће се првом пријавом за потребе утврђивања права првенства у оном дијелу који се односи на предмет проналаска прве пријаве ако је на датум подношења касније пријаве прва пријава, која је служила за утврђивање права првенства, повучена, одбијена или одбачена прије него што је постала доступна јавности и није произвела никаква правна дејства. Прва пријава не може више служити као основа за захтијевање права првенства.

Члан 28.

(Захтјев за признање права првенства)

- (1) Подносилац пријаве који се у Босни и Херцеговини намјерава користити правом првенства из члана 26. овог закона дужан је да Институту поднесе:
 - а) захтјев за признање права првенства, који садржи битне податке о првој пријави чије се првенство захтијева (број и датум подношења пријаве, државу чланицу Париске уније или чланицу СТО-а у којој је или за коју је пријава поднесена) најкасније до истека рока од два мјесеца од датума подношења пријаве у Босни и Херцеговини, и
 - б) препис прве пријаве овјерен од надлежног тијела државе чланице Париске уније или чланице СТО-а у којој је или за коју је пријава поднесена најкасније до истека рока од три мјесеца од датума подношења захтјева за признање права првенства или четири мјесеца од датума подношења пријаве патента у Босни и Херцеговини или 16 мјесеци од најранијег датума захтијеваних првенстава, зависно од тога који од наведених рокова раније истиче.
- (2) Ако је пријава за коју се захтијева право првенства из прве пријаве поднесена на датум који је каснији од датума на који истиче период првенства из члана 27. став (1) овог закона, подносилац пријаве може поднијети захтјев за обнову права првенства.
- (3) Захтјев из става (2) овог члана може се поднијети у року од два мјесеца од датума истека периода првенства.
- (4) Институт ће усвојити захтјев за обнову права првенства под условом да подносилац:
 - а) наведе разлоге који потврђују да је до пропуштања рока у којем се признаје период првенства дошло упркос дужној пажњи коју су захтијевале околности, и
 - б) плати таксе и трошкове поступка из члана 17. овог закона.
- (5) Институт обавјештава подносиоца о разлозима због којих захтјев за обнову права првенства намјерава одбити у цјелини или дјелимично, те га позива да се у року од мјесец дана од дана примања позива изјасни о тим разлозима.

Члан 29.

(Исправак или допуна захтјева за признање права првенства)

- (1) Подносилац пријаве може поднијети захтјев за исправак или допуну захтјева за признање права првенства у року од 16 мјесеци од датума права првенства или, ако би исправак или допуна проузроковала промјену датума права првенства, у року од 16 мјесеци од тако промијењеног датума првенства, који год од 16-

мјесечног периода истиче прије, под условом да је такав захтјев поднесен у року од четири мјесеца од датума подношења пријаве.

- (2) Уз захтјев из става (1) овог члана подносилац је дужан да плати таксе и трошкове поступка из члана 17. овог закона. Ако у прописаном року подносилац не плати таксе и трошкове поступка, захтјев се одбацује закључком.
- (3) Ако је ради исправке или допуне захтјева за признање права првенства промијењен датум права првенства које се захтијева, рокови се рачунају од промијењеног датума првенства.

Члан 30.

(Ограничења при признању права првенства)

Захтјеви из члана 28. став (2) и члана 29. став (1) овог закона не могу се поднијети након што је подносилац пријаве поднио захтјев за објаву пријаве у складу са чланом 41. став (2) овог закона, осим ако је такав захтјев за објаву повучен прије завршетка техничких припрема за објаву пријаве.

Члан 31.

(Захтјев за признање вишеструког права првенства)

Подносилац пријаве може захтијевати признање вишеструког права првенства на основу више раније поднесених пријава у једној или више држава чланица Париске уније или СТО-а, под условима из члана 27. овог закона.

Члан 32.

(Својства проналаска на која се односи захтјев за признање права првенства)

- (1) Захтјев за признање права првенства може се односити само на она својства проналаска која су садржана у првој пријави или пријавама чије се првенство захтијева.
- (2) Ако се поједина својства проналаска на које се односи захтјев за признање права првенства не налазе у патентним захтјевима садржаним у првој пријави, односно пријавама, признање се право првенства ако се та својства могу утврдити из свих саставних дијелова пријаве.

Члан 33.

(Датум признатог права првенства)

При примјени одредаба члана 10. ст. (2) и (3) и члана 26. става (1) овог закона, за датум подношења пријаве Институту сматра се датум признатог права првенства.

ПОГЛАВЉЕ I - ФОРМАЛНО ИСПИТИВАЊЕ ПРИЈАВЕ

Члан 34.

(Поступак по пријави након подношења)

- (1) Након што заприми пријаву, Институт испитује:
 - а) да ли пријава испуњава услове за признање датума подношења из члана 24. овог закона;
 - б) да ли су плаћене таксе и трошкови поступка за подношење пријаве у складу са чланом 17. овог закона за подношење пријаве;
 - ц) да ли је поднесен превод пријаве на један од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини, ако је пријава састављена на страном језику;
 - д) да ли су поднесени цртежи из члана 22. став (1) тачка д) овог закона;
 - е) да ли подносиоца пријаве из члана 7. став (3) овог закона заступа особа која се може бавити заступањем у складу са чланом 7. став (1) овог закона.

- (2) Ако пријава не испуњава услове за признање датума подношења из члана 24. овог закона, Институт позива подносиоца да у року од мјесец дана од дана примања позива уклони недостатке изричито наведене у позиву.
- (3) Ако подносилац не поступи у складу са позивом Института у року из става (2) овог члана, пријава се закључком одбацује.
- (4) Ако подносилац уклони недостатке у року из става (2) овог члана, Институт доноси закључак којим се датум примања захтијеваних исправака утврђује за датум подношења пријаве.
- (5) Када се у пријави позива на цртеже који нису садржани у пријави, Институт позива подносиоца пријаве да достави цртеже у року од мјесец дана од дана примања позива. Ако подносилац поступи по позиву Института, датумом подношења пријаве сматраће се датум на који Институт заприми цртеже. Ако цртежи не буду достављени, сматраће се да се подносилац пријаве на њих није ни позвао.
- (6) Институт позива подносиоца пријаве који није платио таксу и трошкове поступка, односно није доставио превод пријаве на један од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини, да те недостатке уклони у року од мјесец дана од дана примања позива.
- (7) На образложени захтјев подносиоца пријаве Институт може продужити рокове прописане овим чланом за период који сматра оправданим, али не дуже од три мјесеца.
- (8) Ако подносилац не поступи по позиву Института из става (6) овог члана, пријава којој је утврђен датум подношења сматраће се повученом, о чему се доноси посебан закључак о обустављању поступка.

Члан 35.

(Упис пријаве у регистар)

- (1) Пријава којој је закључком утврђен датум подношења уписује се у одговарајући регистар из члана 16. овог закона.
- (2) Ако утврди да је у регистар из става (1) овог члана уписана пријава која не испуњава услове из члана 24. став (1) овог закона, Институт ће о брисању такве пријаве из регистра одлучити закључком.

Члан 36.

(Увјерење о праву првенства)

- (1) На захтјев подносиоца пријаве Институт издаје увјерење о праву првенства пријаве.
- (2) Директор Института правилником прописује начин издавања те садржај увјерења из става (1) овог члана.

Члан 37.

(Захтјев за претраживање стања технике)

- (1) На захтјев подносиоца пријаве и уз плаћање предвиђених такси и накнада посебних трошкова поступка, Институт обавља претраживање доступних база података о пријавама патената и признатим патентима, саставља извјештај о претраживању и доставља га подносиоцу.
- (2) Захтјев из става (1) овог члана може се поднијети најкасније у року од 11 мјесеци рачунајући од датума подношења националне пријаве у којој није затражено признање права првенства.
- (3) Ако је захтјев из става (1) овог члана поднесен прије истека рока од пет мјесеци рачунајући од датума подношења националне пријаве у којој није затражено

признање права првенства, Институт саставља извјештај о претраживању у року од девет мјесеци од датума подношења пријаве.

- (4) Институт може спровести поступак претраживања из става (1) овог члана у потпуности или дјелимично у сарадњи са патентном канцеларијом друге државе, међудржавном или регионалном канцеларијом с којима има склопљен уговор о сарадњи.
- (5) Ако Институт спроводи претраживање у складу са ставом (4) овог члана, подносилац је дужан да достави превод пријаве на енглески језик.
- (6) Ако захтјев за претраживање стања технике није у складу са ст. од (1) до (5) овог члана, Институт ће, без одгађања, о томе обавијестити подносиоца пријаве и позвати га да захтјев уреди у року не дужем од мјесец дана од дана примања обавјештења.
- (7) Ако подносилац пријаве не уреди захтјев у складу са позивом из става (6) овог члана, захтјев за претраживање одбациће се закључком.
- (8) Захтјеви из ст. (1) и (3) овог члана не могу се повући.
- (9) Директор Института правилником прописује начин подношења захтјева из става (1) овог члана, прилоге уз захтјев, изглед и садржај обрасца на којем се подноси захтјев те ток поступка по захтјеву.

Члан 38.

(Извјештај о претраживању)

- (1) На захтјев поднесен према члану 37. овог закона Институт израђује извјештај о претраживању стања технике за проналазак чија се заштита захтјева на основу патентних захтјева, узимајући у обзир опис проналаска и цртеже који су уз њих поднесени у мјери у којој је потребно, те га одмах просљеђује подносиоцу пријаве уз примјерке свих докумената који се наводе у извјештају.
- (2) Ако током израде извјештаја из става (1) овог члана утврди да није могуће спровести претраживање стања технике у односу на све или поједине патентне захтјеве, јер пријава не испуњава услове из овог закона, Институт ће или навести у изјави да није у могућности извршити претраживање или изградити дјелимичан извјештај о претраживању стања технике у мјери у којој је то могуће.
- (3) Изјава или дјелимичан извјештај из става (2) овог члана, као и извјештај израђен у складу с одредбом из става (4) овог члана, сматраће се извјештајем о претраживању током даљег поступка.
- (4) Ако током израде извјештаја о претраживању из става (1) овог члана утврди да пријава не испуњава услове јединства проналаска, Институт ће изградити дјелимичан извјештај о претраживању стања технике који се односи на проналазак или на групу проналазака у смислу члана 20. овог закона који су први наведени у патентним захтјевима.
- (5) Институт ће након израде дјелимичног извјештаја из става (1) овог члана обавијестити подносиоца пријаве да ће извјештајем о претраживању бити обухваћени и остали проналасци, под условом плаћања додатне таксе и трошкова поступка за претраживање за сваки обухваћени проналазак у року два мјесеца од дана примања обавјештења.

- (6) Директор Института правилником прописује начин израде, садржај и садржај објаве извјештаја о претраживању.

Члан 39.

(Накнадне измјене у пријави)

- (1) Пријава чији је датум подношења утврђен не може се накнадно измијенити проширењем обима заштите предмета пријаве.
- (2) Подаци садржани у пријави којима се не проширује обим заштите могу се мијењати и допуњавати до окончања поступка.

Члан 40.

(Испитивање претпоставки за објаву пријаве)

- (1) Испитивањем претпоставки за објаву пријаве утврђује се да ли пријава испуњава следеће услове:
 - а) садржи ли све дијелове из члана 22. овог закона, састављене на прописан начин и потребне додатке прописане овим законом;
 - б) да ли је назначен проналазач;
 - ц) да ли је поднесен уредан захтјев за признање права првенства у смислу члана 26. овог закона, ако је захтијевано признање права првенства.
- (2) Ако се спроведеним испитивањем утврди да нису испуњени услови из става (1) овог члана, Институт позива подносиоца да у примјереном року уклони недостатке изричито наведене у позиву. Тај рок не може бити краћи од једног нити дужи од три мјесеца од дана примања позива.
- (3) На образложени захтјев подносиоца пријаве Институт може продужити рок из става (2) овог члана за вријеме које сматра оправданим, али не више од два мјесеца.
- (4) Ако подносилац у одређеном року не уклони недостатке из става (1) овог члана, Институт доноси закључак о одбацивању пријаве патента.
- (5) Институт неће признати право првенства ако подносилац не поступи у складу са позивом из става (2) овог члана у погледу уређивања захтјева за право првенства.

Члан 41.

(Начин и садржај објаве пријаве патента)

- (1) Пријава за коју је испитивањем утврђено да испуњава све услове из члана 40. овог закона, о чему Институт доноси закључак, објављује се у службеном гласилу након истека 18 мјесеци од датума подношења, односно од датума признатог права првенства, чиме пријава постаје доступна јавности.
- (2) Пријава из става (1) овог члана може се објавити на захтјев подносиоца и прије истека наведеног рока, али не прије истека рока од три мјесеца од датума подношења Институту.
- (3) Пријава која је, упркос томе што је била повучена или се сматрала повученом, објављена или на неки други начин од Института учињена доступном јавности, не улази у стање технике.
- (4) Директор Института правилником прописује садржај објаве пријаве.

ПОГЛАВЉЕ II - ПОСТУПАК НАКОН ОБЈАВЕ ПРИЈАВЕ ПАТЕНТА**Члан 42.
(Захтјеви)**

- (1) Подносилац може у року од шест мјесеци од датума објаве пријаве патента у службеном гласилу поднијети захтјев за:
 - а) признање патента спровођењем поступка потпуног испитивања пријаве патента, или
 - б) признање патента на основу поднесених резултата потпуног испитивања пријаве патента за исти проналазак, које је спровела канцеларија друге земље којој је подносилац раније поднио пријаву патента, преведених на један од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (2) Ако је поднесен један од захтјева из става (1) овог члана, а нису плаћени таксе и трошкови поступка у складу са чланом 17. овог закона, они се могу платити у року од два мјесеца од истека рока из става (1) овог члана.
- (3) Ако није достављен превод резултата спроведеног поступка потпуног испитивања из става (1) тачка б) овог члана, Институт позива подносиоца пријаве да уклони недостатак у року од мјесец дана од дана примања позива. На образложени захтјев подносиоца пријаве Институт може продужити тај рок за период који сматра оправданим, али не дуже од три мјесеца.
- (4) Ако у року из става (1) овог члана није поднесен један од прописаних захтјева или у року из става (2) овог члана нису плаћени прописани такса и трошкови поступка, пријава се сматра повученом и Институт доноси закључак о обустављању поступка за признање патента.
- (5) Директор Института правилником прописује садржај захтјева из става (1) овог члана.

Члан 43.**(Поступак потпуног испитивања)**

- (1) Потпуним испитивањем пријаве патента утврђује се да проналазак испуњава све услове за признање патента, тј. да ли је предмет пријаве проналазак:
 - а) који није искључен из заштите патентом у складу са чланом 8. став (6), односно чланом 9. овог закона;
 - б) који је у складу са правилом о јединству проналазка из члана 20. овог закона;
 - ц) који удовољава условима из члана 22. ст. (3) и (4) овог закона;
 - д) који је нов у складу с одредбама чл. 10. и 11. овог закона, има инвентивни ниво у складу са чланом 12. овог закона и који је индустријски примјењив у складу са чланом 13. овог закона.
- (2) Поступак потпуног испитивања пријаве из става (1) овог члана Институт може спровести у потпуности или дјелимично, у правилу, у сарадњи са патентним канцеларијама из члана 32. ПЦТ-а, као и патентним канцеларијама других земаља које спровode поступак потпуног испитивања и с којима Институт о томе има склопљен уговор о сарадњи.
- (3) За поступак испитивања у складу са ставом (2) овог члана подносилац пријаве дужан је доставити превод пријаве на енглески језик.

Члан 44.**(Подношење резултата потпуног испитивања признатог патента)**

- (1) Захтјев за признање патента прихватањем резултата потпуног испитивања признатог патента у складу са чланом 42. став (1) тачка б) овог закона може се поднијети само ако је пријава патента за исти проналазак поднесена једном или већем броју патентних канцеларија.
- (2) Канцеларије из става (1) овог члана су канцеларије које спровode поступак потпуног испитивања, с којима у тренутку подношења захтјева из члана 42. став (1) тачка б) овог закона Институт о томе има потписан уговор о сарадњи, те државне и међудржавне канцеларије које на основу члана 32. ПЦТ-а имају статус овлашћеног тијела за међународно претходно испитивање међународних пријава патената.
- (3) Подносилац захтјева из члана 42. став (1) тачка б) овог закона обавезан је да, уз захтјев, приложи потписану изјаву да ће доказ о резултату поступка потпуног испитивања спроведеног у једној од канцеларија из става (2) овог члана доставити у року од шест мјесеци од дана признања патента од канцеларије из става (2) овог члана, а најкасније пет година од датума подношења захтјева из члана 42. став (1) тачка б) овог закона.
- (4) Институт може, на основу образложеног захтјева подносиоца пријаве и приложених доказа, продужити рок из става (3) овог члана.
- (5) Ако подносилац пријаве у прописаном року не достави резултате спроведеног поступка потпуног испитивања, који су Институту довољни за доношење рјешења у погледу захтјева за признање патента, пријава се сматра повученом и Институт доноси закључак о обустављању поступка.
- (6) Институт доноси рјешење поводом захтјева за признање патента ако су испуњени услови из члана 43. став (1) овог закона, узимајући у обзир достављене резултате поступка потпуног испитивања.
- (7) Директор Института правилником прописује садржај и начин подношења докумената које подносилац треба да достави као доказ о резултату поступка потпуног испитивања спроведеног од канцеларије из става (2) овог члана.

Члан 45.**(Одбијање захтјева)**

- (1) Захтјев за признање патента одбија се ако је спровођењем поступка из чл. 43. и 44. овог закона утврђено да пријава патента не испуњава услове за признање патента из члана 43. став (1) овог закона. У том случају Институт у писаној форми извјештава подносиоца пријаве о разлозима због којих се патент не може признати и позива га да се у писаној форми изјасни о наведеним разлозима у одређеном року, који не може бити краћи од мјесец дана нити дужи од два мјесеца од дана примања позива.
- (2) Институт може да продужи рок из става (1) овог члана на образложени захтјев подносиоца пријаве, али не дуже од три мјесеца.
- (3) Ако подносилац пријаве не поступи у складу са позивом из става (1) овог члана, Институт доноси рјешење о одбијању патента.

- (4) Подаци из рјешења о одбијању патента уписују се у одговарајући регистар из члана 16. овог закона.

Члан 46.

(Признање патента)

- (1) Институт доноси рјешење о признању патента ако пријава испуњава све услове за признање патента из члана 43. став (1) овог закона.
- (2) Институт доставља подносиоцу текст пријаве патента за коју намјерава да призна патент и позива га да у року од мјесец дана од дана примања позива поднесе писано изјашњење о достављеном тексту.
- (3) Ако подносилац у року из става (2) овог члана не поступи у складу са позивом, сматра се да је доставио изјашњење у којем је сагласан са достављеним текстом и Институт доноси рјешење о признању патента.
- (4) Ако подносилац пријаве благовремено достави Институту писано изјашњење у којем није сагласан са текстом пријаве из става (2) овог члана, обавезан је да наведе разлоге и Институту достави свој приједлог измијењеног текста патентних захтјева.
- (5) Ако Институт прихвати разлоге подносиоца и измијењени текст патентних захтјева из става (4) овог члана, доноси рјешење о признању патента према тексту патентних захтјева које је прихватио.
- (6) Институт доноси рјешење из ст. (3) и (5) овог члана под условом да су плаћене таксе и трошкови поступка у складу са чланом 17. овог закона за одржавање патента и објављивање података у службеном гласилу.
- (7) Ако подносилац пријаве у прописаном року не плати таксе и трошкове поступка, Институт доноси закључак о одбацивању пријаве.
- (8) Подаци из рјешења о признању патента, са датумом доношења рјешења, уписују се у одговарајући регистар из члана 16. овог закона.

Члан 47.

(Исправа о патенту)

- (1) Носиоцу патента издаје се исправа о патенту.
- (2) Исправа из става (1) овог члана издаје се на захтјев носиоца и након уплате такси и трошкова поступка.
- (3) Директор Института правилником прописује садржај и форму исправе из става (1) овог члана.

Члан 48.

(Патентни спис)

- (1) Носиоцу патента издаје се патентни спис.
- (2) Спис из става (1) овог члана издаје се на захтјев носиоца, након уплате такси и трошкова поступка и достављеног текста пријаве на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (3) Носиоцу европског патента издаје се патентни спис на његов захтјев. Уз захтјев за издавање патентног списка, носилац патента доставља превод европског патента на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и доказ о уплати такси и трошкова поступка.
- (4) Директор Института правилником прописује садржај и форму списка из става (1) овог члана.

Члан 49.

(Објава податка о признању патента)

- (1) Податак о признатом патенту објављује се у службеном гласилу. Рјешење о признању патента има дејство од датума објаве податка о признатом патенту.

- (2) Директор Института правилником прописује садржај објаве из става (1) овог члана.

ПОГЛАВЉЕ III - КОРИСНИ МОДЕЛ

Члан 50.

(Предмет заштите корисним моделом)

- (1) Корисни модел региструје се за проналазак чији је предмет заштите патентибилан у складу са чланом 8. овог закона.
- (2) Корисни модел неће се регистровати за:
- а) проналазак из области биотехнологије;
 - б) проналазак хемијске или фармацеутске супстанце;
 - ц) проналазак чије би комерцијално искоришћавање било противно јавном поретку или моралу, при чему се искоришћавање не сматра противним јавном поретку или моралу само због тога што је такво искоришћавање забрањено законом или другим прописом и
 - д) проналазак који се односи на поступак.

Члан 51.

(Пријава корисног модела)

- (1) Поступак за регистрацију корисног модела покреће се подношењем Институту пријаве корисног модела.
- (2) Пријава из става (1) овог члана не може садржавати више од десет патентних захтјева.

Члан 52.

(Захтјев за признање права првенства)

- (1) Свака особа која је поднијела уредну пријаву патента ужива првенство од дана те пријаве у сврху подношења пријаве корисног модела или претварања из пријаве патента у пријаву корисног модела, под условом да је пријава корисног модела за исти проналазак Институту поднесена у року од 12 мјесеци од дана подношења пријаве патента те да првенство већ није захтијевано за пријаву патента на чије се првенство намјерава позвати.
- (2) Подносилац пријаве корисног модела дужан је да захтјев за признање првенства из става (1) овог члана поднесе најкасније до истека рока од два мјесеца од дана подношења те пријаве.
- (3) Одредбе чл. 27. и 28. овог закона, које се односе на међународно првенство, примјењују се на одговарајући начин на национално првенство.

Члан 53.

(Испитивање пријаве корисног модела)

- (1) У поступку испитивања пријаве корисног модела, којој је утврђен дан подношења у смислу члана 24. овог закона, Институт утврђује да ли она испуњава следеће услове:
- а) да ли је у складу са чланом 22. став (8) и чланом 34. овог закона;
 - б) да ли је састављена на начин прописан чланом 22. став (1), чланом 9. став (4) и чланом 51. став (2) овог закона и
 - ц) да ли је предмет заштите проналазак који није искључен из заштите у смислу члана 8. став (2) те члана 50. став (2) овог закона.
- (2) У поступку испитивања корисног модела не испитују се новост, инвентивни ниво и индустријска примјенивост пријављеног проналазка.
- (3) Ако Институт током поступка испитивања утврди да пријава не испуњава све услове из става (1) овог члана, обавјештава о томе подносиоца пријаве и позива га да у року који не може бити краћи од два мјесеца нити дужи

од три мјесеца од дана примања обавијести исправи утврђене недостатке.

- (4) Обавјештење из става (3) овог члана садржава резултат испитивања уз образложење свих разлога због којих корисни модел не може бити признат.
- (5) Подносилац пријаве може након примања обавјештења из става (3) овог члана измијенити опис, патентне захтјеве и цртеже, под условом да измјену поднесе истовремено с одговором на резултат испитивања.
- (6) Рок из става (3) овог члана Институт може продужити на образложени захтјев подносиоца пријаве.
- (7) Пријава корисног модела се не објављује.

Члан 54.

(Одбијање пријаве за регистрацију корисног модела)

Ако је током поступка испитивања, на основу члана 53. овог закона, утврђено да пријава не испуњава све прописане услове, Институт доноси рјешење о одбијању пријаве за регистрацију корисног модела.

Члан 55.

(Регистрација корисног модела)

- (1) Ако Институт утврди да пријава корисног модела испуњава све услове из члана 53. став (1) овог закона, обавијестиће подносиоца пријаве о правним посљедицама регистрације корисног модела и доставити му приједлог коначног садржаја пријаве којом намјерава да региструје корисни модел те га позвати да у року од једног мјесеца од дана примања позива поднесе писану сагласност на достављени текст или затражи претварање пријаве корисног модела у пријаву патента.
- (2) Ако подносилац пријаве у року из става (1) овог члана не достави писану сагласност, сматраће се да је сагласан са предложеним текстом те Институт доноси рјешење о регистрацији корисног модела према коначном садржају пријаве корисног модела који је подносиоцу достављен у складу са ставом (1) овог члана.
- (3) Ако подносилац пријаве корисног модела благовремено достави Институту писану изјаву да није сагласан са приједлогом из става (1) овог члана, обавезан је да наведе разлоге и Институту достави измијењени текст патентних захтјева.
- (4) Ако Институт прихвати разлоге подносиоца и измијењени текст патентних захтјева из става (3) овог члана, доноси рјешење о регистрацији корисног модела према тексту патентних захтјева које је предложио подносилац пријаве.
- (5) Ако се разлози које подносилац наводи не могу прихватити, Институт у писаној форми о томе детаљно извјештава подносиоца и доноси рјешење о регистрацији корисног модела према коначном тексту патентних захтјева какав је достављен на сагласност.
- (6) Ако подносилац пријаве у прописаном року не плати таксе и трошкове поступка, Институт доноси закључак о одбацивању пријаве за регистрацију корисног модела.
- (7) Подаци о регистрацији корисног модела уписују се у одговарајући регистар из члана 16. овог закона и објављују у службеном гласилу.
- (8) Директор Института правилником прописује садржај података из става (7) овог члана.

Члан 56.

(Исправа о корисном моделу)

- (1) Носиоцу корисног модела издаје се исправа о корисном моделу.

- (2) Исправа из става (1) овог члана издаје се на захтјев носиоца и након уплате такси и трошкова поступка.
- (3) Директор Института правилником прописује садржај и форму исправе из става (1) овог члана.

Члан 57.

(Спис корисног модела)

- (1) Носиоцу корисног модела издаје се спис корисног модела.
- (2) Спис из става (1) овог члана издаје се на захтјев носиоца, након уплате такси и трошкова поступка.
- (3) Директор Института правилником прописује садржај и форму списка из става (1) овог члана.

Члан 58.

(Претварање пријаве)

- (1) Подносилац може поднијети захтјев за претварање пријаве корисног модела у пријаву патента и обратно, о чему Институт доноси одговарајуће рјешење.
- (2) Захтјев за претварање пријаве корисног модела у пријаву патента може се поднијети до доношења рјешења из члана 54. или члана 55. став (2) овог закона, уз услов плаћања управних такси и трошкова поступка.
- (3) Захтјев за претварање пријаве патента у пријаву корисног модела може се поднијети најкасније до истека три мјесеца од дана објаве пријаве патента.
- (4) Примијењена пријава задржава датум подношења пријаве корисног модела односно пријаве патента.

Члан 59.

(Потпуно испитивање корисног модела)

- (1) На захтјев носиоца корисног модела Институт ће спровести поступак потпуног испитивања предмета заштите корисног модела, под условом плаћања управних такси и трошкова поступка потпуног испитивања у складу с одредбом члана 43. став (1) овог закона.
- (2) Захтјев из става (1) овог члана може се поднијети најкасније до истека седме године трајања корисног модела и не може се повући.
- (3) Ако проналазак који је предмет заштите корисног модела испуњава услове прописане чланом 43 ставом (1) тач. од а) до д) овог закона, Институт доноси рјешење о признању патента.
- (4) На поступак потпуног испитивања корисног модела на одговарајући начин се примјењују одредбе члана 43. те чл. од 45. до 49. овог закона.
- (5) Корисни модел који не испуњава услове из члана 43. став (1) тач. од а) до д) овог закона Институт проглашава ништавим по службеној дужности.
- (6) Институт уписује податке о прелазу корисног модела у патент или податке о његовом проглашавању ништавим у одговарајући регистар из члана 16. овог закона и објављује их у службеном гласилу.
- (7) Директор Института правилником прописује садржај података из става (6) овог члана, који се објављују у службеном гласилу.

ПОГЛАВЉЕ IV - НАСТАВАК ПОСТУПКА И ПОНОВНО УСПОСТАВЉАЊЕ ПРАВА

Члан 60.

(Наставак поступка)

- (1) Ако је подносилац пријаве или носилац патента односно корисног модела пропустио да у року прописаном овим законом спроведе неку радњу у поступку пред Институтом, а директна посљедица тога је губитак

права из пријаве или патента односно корисног модела, може поднијети захтјев за наставак поступка. Институт ће дозволити наставак поступка под условом да подносилац:

- а) поднесе захтјев за наставак поступка и спроведе све пропуштене радње у року из става (2) овог члана;
 - б) уплати таксе и трошкове поступка у складу са чланом 17. овог закона.
- (2) Рок за подношење захтјева, односно спровођење пропуштених радњи из става (1) овог члана не може бити дужи од два мјесеца од дана истека рока прописаног овим законом и настанка правних посљедица из става (1) овог члана.
- (3) Ако пропуштене радње нису спроведене у року из става (2) овог члана или ако нису плаћене таксе и трошкови поступка из члана 17. овог закона, сматраће се да захтјев за наставак поступка није ни поднесен, о чему Институт доноси закључак.
- (4) Захтјев за наставак поступка не може се поднијети ако је пропуштен рок:
- а) из става (2) овог члана;
 - б) за подношење захтјева из чл. 28. и 29. овог закона;
 - ц) за подношење приједлога из члана 61. овог закона;
 - д) за све радње у поступцима пред Институтом у којима учествује више странака.
- (5) Директор Института правилником прописује садржај захтјева, услове и поступак поводом захтјева из става (1) овог члана.

Члан 61.

(Поновно успостављање права)

- (1) Ако је подносилац пријаве или носилац патента односно корисног модела, и поред дужне пажње коју су захтијевале околности, у року прописаном овим законом пропустио да спроведе неку радњу у поступку пред Институтом, а директна посљедица тога је губитак права из пријаве патента или патента односно корисног модела, Институт ће дозволити поновно успостављање права под условом да подносилац:
 - а) поднесе приједлог за поновно успостављање права;
 - б) изнесе околности услед којих је био спријечен да спроведе пропуштену радњу у року;
 - ц) уплати таксе и трошкове поступка у складу са чланом 17. овог закона.
- (2) Приједлог за поновно успостављање права подноси се у року од три мјесеца, рачунајући од дана када је престао разлог који је проузроковао пропуштање, а ако је подносилац касније сазнао за пропуштање, онда од дана када је то сазнао.
- (3) Приједлог из става (1) овог члана не може се поднијети након протека године дана од датума пропуштања рока.
- (4) Ако су испуњени услови из ст. (1) и (2) овог члана, Институт доноси закључак о допуштењу за поновно успостављање права, а податак о прихватању приједлога објављује се у службеном гласилу.
- (5) Ако Институт утврди да је приједлог из става (1) овог члана неоправдан те намјерава да га одбије у цјелини или дјелимично, подносиоца приједлога претходно обавјештава о разлозима одбијања, те га позива да се у року од мјесец дана од дана примања позива изјасни о

тим разлозима. Институт доноси закључак о одбијању приједлога за поновно успостављање права.

- (6) Приједлог за поновно успостављање права не може се поднијети услед пропуштања рока за сљедеће радње:
- а) подношење приједлога из става (1) овог члана;
 - б) подношење захтјева за продужење рока;
 - ц) подношење захтјева из чл. 28. и 29. овог закона;
 - д) подношење једног од захтјева из члана 42. овог закона;
 - е) подношење захтјева из члана 52. овог закона;
 - ф) подношење превода из члана 34. став (1) тачка ц), члана 116. ст. (2) и (3) и члана 126. ст. (2) и (3) овог закона;
 - г) за све радње у поступцима пред Институтом у којима учествује више странака.
- (7) Свака особа која је у доброј вјери искоришћавала или обавила стварне и озбиљне припреме за искоришћавање проналаска који је предмет објављене пријаве, у периоду између губитка права из става (1) овог члана и објаве податка о прихватању приједлога за поновно успостављање права, може, без обавезе плаћања накнаде штете, да настави такво искоришћавање у сврху сопственог пословања и потреба у вези са таквим пословањем.
- (8) Директор Института правилником прописује садржај приједлога, услове и поступак поводом приједлога из става (1) овог члана, те садржај објаве из става (4) овог члана.

ПОГЛАВЉЕ V - УПИС ПРОМЈЕНЕ, ИЗВОД, УВИД У СПИС, ИСПРАВКА ГРЕШКЕ

Члан 62.

(Упис промјене у регистар)

- (1) Институт рјешењем одлучује о захтјеву странке за упис промјене у одговарајући регистар из члана 16. овог закона.
- (2) Уписана промјена која се односи на објављену пријаву и на патент односно на корисни модел објављује се у службеном гласилу.
- (3) Директор Института правилником прописује поступак уписа промјене у регистар те садржај података који се о томе објављују у службеном гласилу.

Члан 63.

(Извод из регистра)

- (1) На захтјев физичког или правног лица Институт издаје извод из регистара које води.
- (2) Директор Института правилником прописује садржај, начин издавања и садржај извода из регистра.

Члан 64.

(Увид у спис)

- (1) На захтјев физичког или правног лица Институт ће учинити доступним затражене текстове свих објављених пријава и права, као и патентне списе.
- (2) Институт може, прије објаве пријаве патента у службеном гласилу, заинтересованом физичком и правном лицу, на његов захтјев, доставити сљедеће податке: број пријаве, податке о подносиоцу пријаве, назив проналаска, те датум подношења пријаве, односно, у случају када је затражено право првенства, назнаку државе или организације којој је поднесена прва пријава, с њеним бројем и датумом подношења.

- (3) Директор Института правилником прописује садржај патентног списка те начин и садржај пружања услуге из става (1) овог члана.

Члан 65.

(Исправљање грешака)

- (1) На захтјев подносиоца пријаве, носиоца права или по службеној дужности, Институт ће рјешењем исправити очигледне грешке у документима, регистрима које води или у објавама, уз услов плаћања управних такси и накнаде трошкова поступка у случајевима када до грешке није дошло пропустом Института.
- (2) Захтјев за исправак грешке из става (1) овог члана подноси се на прописаном образцу.
- (3) Исправке погрешно објављених података из става (1) овог члана објављују се у службеном гласилу.
- (4) Директор Института правилником прописује изглед и садржај обрасца из става (2) овог члана, као и податке који се објављују у службеном гласилу на основу става (3) овог члана.

ДИО ПЕТИ - ТРАЈАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И ПРЕСТАНАК ПРАВА

Члан 66.

(Трајање права)

- (1) Патент траје 20 година, рачунајући од датума подношења пријаве патента.
- (2) Корисни модел траје 10 година, рачунајући од датума подношења пријаве за регистрацију.

Члан 67.

(Одржавање права)

- (1) За одржавање права из пријаве и признатог патента односно корисног модела плаћају се прописана годишња такса и трошкови поступка на начин прописан посебним прописом.
- (2) Годишња такса и трошкови поступка из става (1) овог члана плаћају се за трећу и сваку следећу годину, рачунајући од датума подношења пријаве.
- (3) Годишња такса и трошкови поступка из става (1) овог члана за поједину годину треба да буду плаћени у року који доспијева прије истека године која претходи.
- (4) Ако носилац патента односно корисног модела не плати таксу и трошкове поступка у складу са ставом (2) овог члана, а у року из става (3) овог члана, може их платити у додатном року од шест мјесеци, али увећане за 50%.
- (5) Институт може обавијестити носиоца патента односно корисног модела, као и подносиоца пријаве о пропуштању рока за плаћање таксе и трошкова поступка за одржавање патента и права из пријаве патента, уз навођење последица њиховог неплаћања, те на могућност плаћања у додатном року, према ставу (4) овог члана.
- (6) Годишње таксе и трошкови поступка из става (1) овог члана не могу се уредно платити раније од годину дана прије њиховог доспијећа на наплату.
- (7) Ако подносилац пријаве патента благовремено не плати прописану таксу и трошкове поступка за одржавање права из пријаве, Институт доноси закључак о одбацивању пријаве.

Члан 68.

(Разлози за престанак права)

- (1) Ако носилац патента односно корисног модела уредно не плати прописану таксу и трошкове поступка за одржавање патента односно корисног модела, он

престаје следећег дана од дана истека рока за плаћање из члана 67. став (3) овог закона.

- (2) Носилац патента односно корисног модела може се писаном изјавом одрећи патента у цјелини или дјелимично, о чему Институт доноси закључак. Дејства изјаве о одрицању наступају следећег дана од дана достављања изјаве Институту.
- (3) Ако је у регистру патената уписано одређено право у корист трећег лица, носилац патента односно корисног модела не може се одрећи патента без претходно овјерене писане сагласности тог лица.
- (4) Одрицање од патента односно корисног модела уписује се у регистар патената и податак о томе објављује се у службеном гласилу.
- (5) Патент односно корисни модел престаје даном смрти носиоца односно даном губитка статуса правног лица, осим ако је прешао на наследице, односно правне сљедбенике. Ова одредба аналогно се примјењује и на сертификат из члана 70. став (1) овог закона.

ДИО ШЕСТИ - СЕРТИФИКАТ О ДОДАТНОЈ ЗАШТИТИ

Члан 69.

(Област примјене)

Сваки производ заштићен патентом на територији Босне и Херцеговине, који је саставни дио лијека за људе или животиње или средства за заштиту биља, за чије је стављање у промет на територији Босне и Херцеговине потребно издавање одобрења од надлежног тијела, може се, под условима предвиђеним овим законом, штитити сертификатом.

Члан 70.

(Предмет и дејства заштите)

- (1) Предмет заштите сертификатом је само производ обухваћен одобрењем за стављање у промет лијека намијењеног људима или животињама, односно средства за заштиту биља, и то за сваку примјену тог производа као лијека намијењеног људима или животињама, односно средства за заштиту биља, која је била одобрена прије престанка важења сертификата.
- (2) Сертификат обезбјеђује носиоцу иста права која произлазе из патента и, аналогно, та су права подложна истим ограничењима.

Члан 71.

(Изузетак од заштите сертификатом)

- (1) Изузетно од одредбе члана 70. став (2) овог закона, заштита сертификатом се не односи на радње за које је потребан престанак носиоца сертификата, и то:
- а) производњу производа из члана 69. овог закона или лијека који садржи тај производ ради извоза, или
- б) повезану радњу која је неопходна за производњу из претходне тачке овог става или за сам извоз тог производа, или
- ц) производњу производа из члана 69. овог закона или лијека који садржи тај производ најраније шест мјесеци прије истека рока важења сертификата ради складиштења на територији Босне и Херцеговине, како би се производ или лијек који садржи тај производ ставили на тржиште Босне и Херцеговине након истека рока важења сертификата, или

- д) све повезане радње које су неопходне за производњу из тачке а) овог става или за само складиштење, под условом да се та повезана радња обавља најраније шест мјесеци прије истека важења сертификата.
- (2) Произвођач писаним путем доставља надлежном тијелу и носиоцу сертификата информације које су прописане чланом 72. овог закона, најкасније три мјесеца прије датума почетка производње у Босни и Херцеговини, које би у свим другим случајевима, изузев случајева уређених чл. од 71. до 73. овог закона, представљале повреду права носиоца сертификата или најкасније три мјесеца прије прве повезане радње које би у свим другим случајевима, изузев случајева уређених чл. од 71. до 73. овог закона, представљале повреду права носиоца сертификата, зависно од тога који рок истиче раније.
- (3) Ако се информације из члана 72. овог закона промијене, произвођач обавјештава надлежно тијело и носиоца сертификата прије него што се те промјене почну примјењивати.
- (4) У случају да је производ из члана 69. овог закона или лијек који садржи тај производ произведен ради извоза, произвођач обезбјеђује да се одговарајућа ознака постави на спољно паковање производа из члана 69. овог закона или лијека који садржи тај производ из става (1) тачке а) овог члана и, ако је могуће, на његово унутрашње (непосредно) паковање.
- (5) Изузетак из става (1) овог члана не односи се на радњу или дјелатност која је потребна за увоз производа из члана 69. овог закона или медицинског производа који садржи тај производ на територији Босне и Херцеговине само у сврху препакивања, за поновни извоз или за складиштење.
- (6) Директор Института правилником прописује изглед ознаке из става (4) овог члана.
- Члан 72.
(Информације о производњи)
- (1) Информације које доставља произвођач су:
- а) фирма и адреса сједишта произвођача;
- б) назнака о томе да ли је производња намијењена извозу или складиштењу или извозу и складиштењу;
- ц) назнака да ће производња и складиштење, ако постоји, као и прва радња у вези са производњом, бити на територији Босне и Херцеговине;
- д) број сертификата издатог од надлежног тијела;
- е) за лијекове који се извозе, број дозволе за стављање у промет лијека или еквивалент те дозволе из државе у коју се извози, без одгајања када тај податак постане јавно доступан.
- (2) Ако произвођач достави информације из става (1) овог члана у односу на неку од држава извоза, изузетак из члана 71. овог закона се примјењује у односу на ту државу.
- (3) Информације из члана 71. ст. (2) и (3) овог закона, које се достављају носиоцу сертификата, користе се искључиво у сврху провјере да ли су испуњени услови за изузетак од заштите сертификатом који су прописани овим законом и за покретање судског поступка у случају неусклађености.
- (4) Директор Института правилником прописује садржај и форму у којој се дају информације о производњи из става (1) овог члана.
- Члан 73.
(Обавјештавање)
- Произвођач писаним путем обавјештава особе које су у уговорном односу са произвођачем који обавља радње из члана 71. става (1) тачке а) овог закона о томе:
- а) да су те радње дозвољене у складу са чланом 71. овог закона;
- б) да би стављање у промет, увоз или поновни увоз производа из члана 69. овог закона или лијека који садржи производ из члана 72. став (1) тачка а) овог закона или стављање у промет производа из члана 69. представљало повреду права носиоца сертификата ако се сертификат примјењује.
- Члан 74.
(Право на сертификат)
- (1) Сертификат се издаје носиоцу основног патента или његовом правном сљеднику.
- (2) Ако је подносилац захтјева за издавање сертификата носилац више од једног патента за исти производ, може му се издати само један сертификат за тај производ.
- (3) Ако се два или више захтјева за издавање сертификата односе на исти производ и поднесени су од два или више носилаца различитих патената, сваком од њих може бити издат по један сертификат за тај производ.
- Члан 75.
(Услови за стицање)
- Сертификат се издаје ако су на дан подношења захтјева за његово издавање испуњени сљедећи услови:
- а) да је производ заштићен основним патентом који је на снази;
- б) да је у складу са посебним прописима издато ваљано одобрење за стављање у промет производа као лијека намијењеног људима или животињама, односно производа као средства за заштиту биља, и да је предметно одобрење на снази;
- ц) да производ није био предмет сертификата;
- д) да је одобрење из тачке б) овог члана прво одобрење за стављање у промет на територији Босне и Херцеговине производа као лијека намијењеног људима или животињама, односно производа као средства за заштиту биља;
- е) да је пријава за основни патент поднесена у Босни и Херцеговини након 27. августа 2002. године;
- ф) да је прво одобрење за стављање у промет производа у Босни и Херцеговини као лијека намијењеног људима или животињама, односно производа као средства за заштиту биља, издато након датума одређеног за примјену Закона о патенту ("Службени гласник БиХ", број 53/10).
- Члан 76.
(Рок за подношење захтјева)
- (1) Захтјев за издавање сертификата подноси се Институту у року од шест мјесеци од датума издавања одобрења за стављање у промет лијека намијењеног људима или животињама, односно средства за заштиту биља.
- (2) Ако је одобрење из става (1) овог члана издато прије признања основног патента, захтјев за издавање сертификата подноси се у року од шест мјесеци од

датума објаве податка о признању патента из члана 49. овог закона.

Члан 77.

(Садржај захтјева за издавање сертификата)

- (1) Поступак за издавање сертификата покреће се поднеском који садржава:
 - а) захтјев за издавање сертификата у којем морају бити наведени сљедећи подаци:
 - 1) изричита назнака да се захтијева издавање сертификата,
 - 2) назив и адреса подносиоца,
 - 3) назив и адреса заступника, ако га подносилац има,
 - 4) број основног патента и назив проналаска;
 - б) број и датум одобрења из члана 75. тач. б) и д) овог закона издатог од надлежног тијела у Босни и Херцеговини;
 - ц) одобрење из члана 75. тач. б) и д) из којег је видљив идентитет производа, као и сажетак карактеристика производа;
 - д) доказ о уплати управне таксе и трошкова управног поступка за издавање сертификата.
- (2) Кад се уз захтјев за издавање сертификата подноси и захтјев за продужење трајања сертификата, њему се прилаже:
 - а) примјерак изјаве у којој се наводи да је то у складу са завршеним усаглашеним планом педијатријског испитивања, како је прописано посебним прописом;
 - б) кад је потребно, уз примјерак одобрења за стављање у промет производа из члана 70. став (1) овог закона прилаже се доказ о посједовању одобрења за стављање производа у промет свих других држава чланица, како је прописано посебним прописом.
- (3) Кад је захтјев за издавање сертификата у поступку рјешавања, захтјев за продужење трајања у складу са чланом 82. став (1) овог закона мора садржавати појединости из става (2) овог члана и позивање на већ поднесени захтјев за издавање сертификата.
- (4) Захтјев за продужење трајања већ издатог сертификата мора садржавати појединости из става (2) овог члана и примјерак већ издатог сертификата.
- (5) Директор Института правилником прописује изглед и садржај обрасца на којем се подноси захтјев из става (1) тачке а) овог члана, односно захтјев из става (2) овог члана.

Члан 78.

(Формално испитивање захтјева)

- (1) Институт спроводи поступак испитивања по поднесеном захтјеву за издавање сертификата у којем утврђује:
 - а) да ли је захтјев поднесен у прописаној форми и садржи ли све податке прописане чланом 77. став (1) тачка а) овог закона;
 - б) да ли су плаћене управне таксе и трошкови управног поступка;
 - ц) да ли је захтјев поднесен у року прописаном чланом 76. овог закона;
 - д) да ли су уз захтјев приложени докази прописани чланом 77. став (1) тач. ц) и д) овог закона;

- е) да ли је основни патент био у важењу у вријеме подношења захтјева за издавање сертификата;
- ф) да ли је подносилац захтјева истовремено и носилац патента.

- (2) Ако по захтјеву за издавање сертификата нису испуњени услови прописани ставом (1) овог члана, Институт ће позвати подносиоца да у року од мјесец дана од примања позива уклони недостатке наведене у позиву.
- (3) Ако подносилац у прописаном року не уклони утврђене недостатке, Институт ће донијети закључак о одбацивању захтјева за издавање сертификата.
- (4) Ако су испуњени услови из става (1) овог члана, односно ако подносилац захтјева у року из става (2) овог члана уклони недостатке, као датум подношења захтјева за издавање сертификата признаје се датум на који је захтјев поднесен Институту.
- (5) Након признања датума подношења из става (4) овог члана, Институт неће прихватити промјену захтјева за издавање сертификата у погледу основног патента.

Члан 79.

(Супстанцијално испитивање захтјева)

- (1) Након утврђивања формалне уредности захтјева за издавање сертификата, Институт у даљем поступку испитивања утврђује:
 - а) да ли захтјев испуњава услове из члана 75. овог закона;
 - б) да ли је одобрење за стављање производа у промет издато од надлежног тијела, у поступку прописаном посебним прописом.
- (2) Ако Институт утврди да нису испуњени услови за издавање сертификата, прописани овим законом, обавјештава подносиоца о резултату испитивања и позива га да уклони утврђене недостатке, односно да се у року од два мјесеца од дана примања обавјештења изјасни о разлозима због којих се сертификат не може издати.
- (3) Рок из претходног става на образложени захтјев подносиоца Институт може продужити за период који сматра оправданим, али не дужи од три мјесеца.
- (4) Одредбе овог члана уз нужне измјене примјењују се и на захтјев за продужење сертификата.

Члан 80.

(Одлуке Института по захтјеву за издавање сертификата)

- (1) Ако су испуњени услови за издавање сертификата прописани овим законом и ако је достављен доказ о уплати такси и трошкова за одржавање, штампање и објаву сертификата, Институт доноси рјешење о издавању сертификата.
- (2) Ако подносилац не плати таксе и трошкове из става (1) овог члана, Институт доноси закључак о одбацивању захтјева.
- (3) Ако је у поступку испитивања утврђено да захтјев не испуњава услове из члана 75. овог закона, Институт доноси рјешење о одбијању захтјева за издавање сертификата.

Члан 81.

(Трајање и престанак заштите сертификатом)

- (1) Дејства сертификатом наступају одмах након законског истека рока трајања основног патента.
- (2) Права стечена сертификатом могу трајати онолико времена колико је протекло од дана подношења пријаве

основног патента до дана издавања првог одобрења за стављање у промет лијека намијењеног људима или животињама, односно средства за заштиту биља, који је заштићен тим патентом, умањен за пет година.

- (3) За израчун трајања заштите сертификатом за производ који је обухваћен дозволом за стављање у промет средства за заштиту биља узима се датум издавања привремене прве дозволе за стављање у промет, само ако је привремена дозвола непосредно праћена коначном дозволом за стављање у промет за исти производ.
- (4) Сертификат може трајати најдуже пет година од његовог ступања на снагу.
- (5) Трајање сертификата одређено је рјешењем Института.
- (6) Сертификат може престати и прије истека трајања из ст. (1) и (2) овог члана, и то:
 - а) ако га се носилац сертификата одрекне;
 - б) ако годишња такса за одржавање из члана 84. овог закона не буде плаћена на вријеме;
 - ц) ако производ за који је сертификат одобрен више не може бити у промету, што је последица престанка важења одобрења за његово стављање у промет у складу са посебним прописом.
- (7) Институт доноси рјешење о престанку важења сертификата по службеној дужности или на захтјев заинтересованог лица.

Члан 82.

(Продужење трајања сертификата)

- (1) Трајање сертификата из члана 80. став (1) овог закона може се продужити за шест мјесеци ако су завршена сва потребна испитивања по одобреном педијатријском истраживачком плану у државама чланицама Европске уније, под условом да је дозвола за стављање у промет издата у свим државама чланицама Европске уније, у складу са посебним прописима.
- (2) Захтјев за продужење трајања сертификата подноси се приликом подношења захтјева за издавање сертификата или кад је захтјев за издавање сертификата у поступку рјешавања. Ако се подноси захтјев за продужење трајања већ издатог сертификата, мора се поднијети најкасније двије године прије истека сертификата.
- (3) Ако су испуњени услови за продужење трајања сертификата прописани овим законом и ако је достављен доказ о уплати такси и трошкова из члана 17. овог закона, Институт доноси рјешење о продужењу трајања сертификата.
- (4) Одредбе чл. 80. и 83. овог закона на одговарајући начин примјењују се на поступак по захтјеву за продужење сертификата.

Члан 83.

(Упис сертификата у регистар и објава)

- (1) Подаци у вези са поступком поводом захтјева за издавање сертификата те о његовом трајању уписује се у регистар патената.
- (2) Институт објављује у службеном гласилу податке о поднесеном захтјеву за издавање сертификата, захтјеву за продужење сертификата, о доношењу рјешења о издавању сертификата, рјешења о престанку важења сертификата, рјешења о проглашењу ништавости сертификата и рјешења о одбијању захтјева за издавање сертификата.

- (3) Директор Института правилником прописује садржај података из ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 84.

(Одржавање сертификата)

- (1) Годишња такса и трошкови поступка за одржавање у важењу сертификата плаћају се Институту за сваку годину његовог важења.
- (2) Годишња такса и трошкови поступка из става (1) овог члана односе се на 12-мјесечни период који почиње тећи од датума престанка важења основног патента и наплаћује се посебно за сваку годину.
- (3) Ако је посљедњи период трајања сертификата краћи од 12 мјесеци, накнада се плаћа унапријед приликом плаћања укупног износа годишње накнаде за посљедњу пуну годину дана, и то сразмјерно за сваки мјесец трајања сертификата. За период краћи од мјесец дана накнада се рачуна као за читав мјесец.
- (4) Ако носилац сертификата не плати таксе и трошкове поступка у складу са ст. (2) и (3) овог члана, може их платити у додатном року од шест мјесеци, али у износу увећаном за 50%.
- (5) Институт може обавијестити носиоца о пропуштању рока за плаћање годишње накнаде за одржавање сертификата и на посљедице њеног неплаћања, те на могућност плаћања из става (4) овог члана.

ДИО СЕДМИ - ПРОНАЛАЗАК СТВОРЕН У РАДНОМ ОДНОСУ

Члан 85.

(Проналазак створен у радном односу)

Право на подношење пријаве за проналаске настале у радном односу произлази из одредаба важећих закона о раду, општих аката послодаваца, појединачних уговора о раду, као и осталих релевантних уговора.

ДИО ОСМИ - ПОВЈЕРЉИВИ ПРОНАЛАСЦИ

Члан 86.

(Проналасци из области одбране и безбједности)

- (1) Пријаве патената за проналаске који се односе на одбрану и безбједност сматрају се повјерљивим и подносе се надлежној институцији за послове одбране односно безбједности, у складу са посебним прописима.
- (2) Ако Институт прими пријаву за коју оцијени да се односи на повјерљиви проналазак, пријаву ће прослиједити надлежној институцији и о томе обавијестити подносиоца.
- (3) У случају да надлежна институција утврди да проналасци нису повјерљиви, доставља пријаву Институту који наставља поступак по овом закону.

ДИО ДЕВЕТИ - САДРЖАЈ И ОБИМ ПРАВА ИЗ ПАТЕНТА

Члан 87.

(Искључива права из патента)

- (1) Без сагласности носиоца патента свакој другој особи забрањено је:
 - а) изграђивати, нудити на продају, продавати, користити, извозити или увозити и складиштити у те сврхе производ који је израђен према заштићеном проналаску;
 - б) примјењивати поступак који је предмет заштићеног проналаска или нудити његову примјену;
 - ц) нудити на продају, продавати, користити, извозити или увозити и складиштити у те сврхе производ

koji je direktno добиjen postupkom koji je predmet zaštićenog pronalaska.

- (2) Без сагласности носиоца патента, свакој другој особи забрањено је и нуђење и испоручивање производа (твари, смјесе, дијела уређаја), који чини битан елемент заштићеног проналаска, особама које нису овлашћене за искоришћавање тог проналаска, ако је понуђачу или испоручиоцу познато или му је из околности случаја морало бити познато да је тај производ намијењен за стављање у функцију туђег заштићеног проналаска.
- (3) Одредбе става (2) овог члана не примјењују се ако је производ који се нуди или испоручује уобичајен на тржишту, осим када понуђач или испоручилац подстиче друге особе на предузимање радњи из става (1) овог члана.
- (4) У недостатку доказа о супротном, сматраће се да је производ добијен заштићеним поступком ако је нов или ако је вјероватно да је производ добијен заштићеним поступком и да носилац патента није могао, упркос разумном труду, утврдити који је поступак стварно коришћен. Вјероватност да је производ добијен заштићеним поступком постоји нарочито када је заштићени поступак једини познати поступак.

Члан 88.

(Искључива права с обзиром на патент из области биотехнологије)

- (1) Ако је патентом заштићен биолошки материјал који садржи посебна својства која произлазе из тог проналаска, искључива права из члана 87. ст. (1) и (2) овог закона односиће се и на било који биолошки материјал који је изведен из тог биолошког материјала размножавањем или умножавањем у идентичном или различитом облику са идентичним својствима.
- (2) Ако је патентом заштићен поступак који омогућава производњу биолошког материјала који садржи посебна обилежја која произлазе из проналаска, искључива права из члана 87. ст. (1) и (2) овог закона односиће се и на биолошки материјал добијен директно тим поступком, као и на било који биолошки материјал који је изведен из тог биолошког материјала размножавањем или умножавањем у идентичном или различитом облику са идентичним својствима.
- (3) Ако је патентом заштићен производ који садржи или се састоји од генетске информације, искључива права из члана 87. ст. (1) и (2) овог закона односиће се и на целокупан материјал у који је тај производ уграђен и у којем је садржана генетска информација и обавља своју функцију, осим људског тијела, разних степена његовог обликовања и развоја или једноставног открића једног од његових елемената, укључујући секвенцу или дјелимичну секвенцу гена.

Члан 89.

(Обим искључивих права)

- (1) Обим искључивих права носиоца патента одређен је патентним захтјевима који су коначно прихваћени у поступку за признање патента, при чему ће опис и цртежи служити за тумачење патентних захтјева. Појмови коришћени у патентним захтјевима нису строго ограничени на дословно значење ријечи нити ће се опис и цртежи узимати у обзир само у сврху објашњавања нејасноћа у патентним захтјевима. Патентне захтјеве не треба схватити ни као упутства

према којима се обим искључивих права може протезати на оно што би, на основу описа и цртежа, стручњак у области технике могао закључити да је намјеравани обим заштите.

- (2) У периоду од датума објаве пријаве до признања патента обим заштите одређен је патентним захтјевима из пријаве објављене у складу с овим законом, али патентом, онаквим какав је коначно признат или измијењен након спроведеног поступка поништења у којем је дјелимично поништен, ретроактивно се одређују права из пријаве патента, под условом да обим заштите тиме није проширен.

Члан 90.

(Права из пријаве)

- (1) Објавом пријаве у складу са чланом 41. овог закона подносилац пријаве стиче привремена права на основу којих може захтијевати накнаду штете од било које треће стране која је у периоду од датума објаве пријаве патента до датума објаве податка о признању патента искоришћавала проналазак супротно чл. 87. и 88. овог закона.
- (2) Пријава патента која је одбијена, одбачена, повучена или се сматра повученом не производи дејства прописана одредбом става (1) овог члана.

ПОГЛАВЉЕ I - ПРОМЕТ ПРАВА

Члан 91.

(Пренос права и лиценца)

- (1) Патент може бити предмет уговора о потпуном или дјелимичном преносу права, као и предмет уговора о лиценци.
- (2) Уговором о лиценци уступа се право на искоришћавање заштићеног проналаска.
- (3) Уговор о преносу права, као и уговор о лиценци, склапају се уз услове и на начин који су прописани посебним прописима којима се уређује питање обавезних односа.
- (4) За склапање уговора о преносу права, као и уговора о лиценци, потребан је пристанак свих носилаца права.
- (5) Пренос права и лиценца имају дејство према трећим лицима од датума уписа у регистар патената, односно регистар корисних модела.
- (6) Уписивање лиценце у регистар из става (5) овог члана обавља се на захтјев једне од уговорних страна и објављује у службеном гласилу.
- (7) Одредбе овог члана на одговарајући начин се примјењују и на склапање уговора о преносу, као и уговора о лиценци који за предмет имају права из пријаве патента, корисног модела и сертификата.
- (8) Рјешење о одбијању захтјева за признање патента нема ретроактивно дејство на уговор о преносу права из пријаве односно уговор о лиценци, ако је и у мјери у којој је тај уговор спроведен, осим ако је преносилац односно давалац лиценце поступао несавјесно.
- (9) Директор Института правилником прописује садржај података који се уписују у регистар и објављују у складу са ставом (6) овог члана.

Члан 92.

(Залог и пљенидба)

- (1) Патент може бити предмет заложног права и предмет пљенидбе.
- (2) На захтјев заложног повјериоца или заложног дужника, заложно право уписује се у одговарајући регистар из

члана 16. овог закона. Заснивање заложног права има дејство према трећим лицима од дана уписа у регистар патената.

- (3) Суд који врши пљенидбу по службеној дужности, без одгађања, обавјештава Институт о покренутој пљенидби на патенту у сврху уписа пљенидбе у регистар. Упис пљенидбе у регистар спроводи се на терет пљениоца.
- (4) Одредбе овог члана на одговарајући начин се примјењују и на заснивање заложног права и пљенидбу на праву из пријаве патента, корисног модела и сертификата.

Члан 93.

(Стечај)

Када су патент, право из пријаве патента, корисни модел или сертификат дио стечајне масе, стечајни управник по службеној дужности обавјештава Институт о покренутом стечајном поступку у сврху уписа стечаја у одговарајући регистар.

ПОГЛАВЉЕ II - ОГРАНИЧЕЊЕ ДЕЈСТВА ПАТЕНТА

Члан 94.

(Изузеци од искључивих права)

Искључиво право носиоца патента не односи се на:

- а) радње којима се проналазак искоришћава у личне и некомерцијалне сврхе;
- б) радње које се предузимају у сврху истраживања и развоја те експерименталне, које се односе на предмет заштићеног проналазак, укључујући радње потребне за добијање регистрације или одобрења за стављање на тржиште производа који је лијек намијењен људима или животињама или медицински производ;
- ц) директну и појединачну припрему лијека у апотеци на основу појединачног љекарског рецепта и на поступке који се односе на тако припремљен лијек.

Члан 95.

(Право раније употребе)

- (1) Патент не дјелује према особи која је прије датума подношења или прије датума признатог права првенства пријаве патента, у доброј вјери у Босни и Херцеговини и у оквиру својих привредних активности, користила или израђивала производ према заштићеном проналазку или је обавила стварне и озбиљне припреме за такво искоришћавање проналазак.
- (2) Особа из става (1) овог члана има право, без сагласности носиоца патента, наставити да искоришћава проналазак у обиму у којем га је искоришћавала или припремила за искоришћавање до датума подношења пријаве патента за наведени проналазак.
- (3) Право из става (2) овог члана може се пренијети или наслиједити само са процесом рада и производним погоном у којем је припремљено или започело искоришћавање проналазак.

Члан 96.

(Ограничење дејства с обзиром на патент у области биотехнологије)

- (1) Искључива права која произлазе из одредбе члана 88. овог закона неће се односити на биолошки материјал добијен размножавањем и умножавањем биолошког материјала који је на тржиште Босне и Херцеговине пустио носилац патента или уз његову сагласност, при чему размножавање и умножавање нужно произлазе из

примјене ради које је биолошки материјал стављен на тржиште, под условом да се добијени материјал касније не користи за даље размножавање и умножавање.

- (2) Изузетно од одредбе члана 88. овог закона, продајом или неким другим начином комерцијалне употребе материјала за умножавање биљака пољопривреднику од носиоца патента или уз његов пристапак, а у пољопривредне сврхе, пољопривредник стиче овлашћење да користи производе своје бербе за размножавање или за умножавање на свом пољопривредном посједу.
- (3) Изузетно од одредбе члана 88. овог закона, продајом или неким другим начином комерцијалне употребе расплодне стоке или другог животињског репродуктивног материјала пољопривреднику од носиоца патента или уз његов пристапак, пољопривредник стиче овлашћење да користи заштићену стоку у пољопривредне сврхе, чиме је уједно обухваћено и располагање животињом, односно другим животињским репродуктивним материјалом у сврху обављања сопствених пољопривредних активности, али не и продаја у оквиру или у сврху дјелатности комерцијалне репродукције.

Члан 97.

(Исцрпљење права)

- (1) Стављањем у промет од носиоца патента или уз његову изричиту сагласност, на подручју Босне и Херцеговине, односно након ступања Босне и Херцеговине у пуноправно чланство Европске уније на подручју неке од чланица Европске уније, односно државе стране уговорнице Уговора о Европском економском простору, производа који је израђен према заштићеном проналазку или производа који је директно добијен поступком који је предмет проналазак, исцрпљују се за подручје Босне и Херцеговине искључива права стечена патентом у погледу тог производа.
- (2) Одредба из става (1) овог члана на одговарајући начин се примјењује и на искључива права стечена сертификатом.
- (3) Одредба из става (1) овог члана не примјењује се ако постоје законити разлози због којих се носилац патента противи даљој комерцијализацији производа.

Члан 98.

(Возила у међународном саобраћају)

Употреба производа израђених према заштићеном проналазку у конструкцији или опреми пловила, ваздухоплова или копненог возила које припада некој од држава чланица Париске уније или чланица СТО-а не сматра се повредом патента када се то превозно средство привремено или случајно нађе на територији Босне и Херцеговине, под условом да уграђени производ служи искључиво за потребе тог превозног средства.

Члан 99.

(Ограничење дејстава права из пријаве патента, корисног модела и сертификата)

Одредбе чл. од 94. до 98. овог закона примјењују се, када је то могуће и на одговарајући начин, и на права из пријаве, корисни модел и сертификат.

ДИО ДЕСЕТИ - ПРИСИЛНЕ ЛИЦЕНЦЕ ПОГЛАВЉЕ I - ОКОЛНОСТИ ИЗДАВАЊА

Члан 100.

(Надлежност и поступак за издавање)

- (1) Ако носилац права одбија да уступи право на привредно искоришћавање заштићеног проналаска у Босни и Херцеговини или поставља неразумне услове за такво уступање, а није предузео ефикасне и озбиљне припреме за његово искоришћавање у Босни и Херцеговини, Суд поводом тужбе заинтересоване особе може издати присилну лиценцу. У том случају носилац права мора у најкраћем могућем року бити обавијештен о издавању присилне лиценце.
- (2) Тужба за издавање присилне лиценце из става (1) овог члана може се поднијети након истека рока од четири године од датума подношења пријаве патента или након истека рока од три године од датума признања патента, зависно од тога који од ова два рока истиче касније.
- (3) Присилна лиценца може се издати само ако је подносилац тужбе из става (2) овог члана безуспјешно, у разумном времену, покушао да добије сагласност носиоца патента за искоришћавање заштићеног проналаска под разумним тржишним условима.
- (4) Присилна лиценца не може се издати ако носилац патента докаже постојање законских разлога који оправдавају неискоришћавање или недовољно искоришћавање заштићеног проналаска.
- (5) Носиоцу патента који не може искоришћавати свој заштићени проналазак без повреде туђег патента, на образложени захтјев, Суд може издати присилну лиценцу за туђи патент.
- (6) Присилна лиценца из става (5) овог члана може се издати под условом да:
 - а) патент подносиоца захтјева из става (2) овог члана представља значајан технолошки напредак, који је од посебног привредног значаја у погледу проналаска заштићеног патентом за који се тражи присилна лиценца, и
 - б) носилац патента за који се тражи присилна лиценца има, под разумним условима, право на узајамну лиценцу.
- (7) Присилна лиценца не може бити искључива, а њен обим и њено трајање везани су искључиво за разлоге због којих је издата.
- (8) Присилна лиценца може се преносити само заједно са производним погоном, односно његовим дијелом у којем се искоришћава проналазак за који је издата.
- (9) Присилна лиценца одобрава се првенствено за снабдијевање домаћег тржишта, осим ако је нужно исправљање поступака за које је судским или административним поступком утврђено да су противни тржишном такмичењу.
- (10) Суд ће на образложени захтјев заинтересоване особе укинути присилну лиценцу ако и када околности које су довеле до њеног одобрења престану да постоје и не постоји могућност да би поново могле наступити, али уз услов заштите легитимних права стипендијца присилне лиценце.
- (11) Носилац патента има право на накнаду узимајући у обзир економску вриједност лиценце и потребу за исправљањем поступака противних тржишном такмичењу.

- (12) Присилна лиценца из става (5) овог члана је непреносива, осим у случају истовременог преноса патента за који је издата.

- (13) Одредбе ст. (5), (6) и (12) овог члана на одговарајући начин се примјењују и на право заштите биљне сорте.

Члан 101.

(Присилна лиценца у јавном интересу)

- (1) Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара) може издати присилну лиценцу ако је искоришћавање патентом заштићеног проналаска нужно усљед ванредних стања на националном нивоу у сврху:
 - а) безбједности државе;
 - б) заштите јавног интереса у области здравства и исхране;
 - ц) заштите и унапређивања човјекове животне средине;
 - д) посебног интереса за поједину привредну грану или када је нужно исправљање поступака за које је судским или административним поступком утврђено да су противни тржишном такмичењу.
- (2) У случају полупроводничке технологије присилна лиценца може се издати само у случајевима из става (1) овог члана.
- (3) У случајевима из става (1) овог члана одредба члана 100. став (3) овог закона се не примјењује.

ПОГЛАВЉЕ II - ПРИСИЛНЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗБОГ ПРОБЛЕМА ЈАВНОГ ЗДРАВЉА

Члан 102.

(Надлежност и поступак издавања)

- (1) Суд може издати присилну лиценцу потребну за производњу и продају фармацеутског производа који је предмет патента или сертификата када је такав производ намијењен извозу у земље увознице са проблемима јавног здравља у случајевима и условима прописаним овим законом.
- (2) При одлучивању о издавању присилне лиценце Суд ће нарочито узети у обзир потребу извршења Одлуке Главног савјета СТО-а од 30. августа 2003. године о примјени тачке 6. Декларације из Дохе о Споразуму о трговинским аспектима права интелектуалне својине (ТРИПС) (у даљем тексту: ТРИПС) и јавном здрављу од 14. новембра 2001. године (у даљем тексту: Одлука).
- (3) Фармацеутски производ из става (1) овог члана је сваки производ фармацеутске индустрије, укључујући лијекове за људску употребу, под којим се подразумијева свака супстанца или мјешавина супстанци која је намијењена лијечењу или спречавању болести људи те свака супстанца или мјешавина супстанци која се може примјенити на људима у сврху обнављања, исправљања или прилагођавања физиолошких функција изазивањем фармаколошких, имунолошких или метаболичких дјеловања или постављања медицинске дијагнозе, укључујући активне састојке и прибор за дијагностификовање изван организма (ex vivo).
- (4) Земља увозница из става (1) овог члана је свака земља у коју се извози фармацеутски производ. Земља увозница може бити:
 - а) било која најмање развијена земља наведена као таква на листи Уједињених нација;

- б) било која чланица СТО-а, изузев најмање развијене земље чланице из тачке а) овог става, која је упутила обавјештење Савјету за ТРИПС о својој намјери да се користи системом као увозница, било да га користи у цјелини или на ограничени начин;
- ц) било која земља која није чланица СТО-а, али је од Савјета за помоћ у развоју ОЕЦД-а наведена на листи земаља ниског дохотка са бруто националним производом по глави становника мањим од 745 долара, и која је упутила обавјештење Институту о својој намјери да се користи системом као увозница, било да га користи у цјелини или на ограничени начин.
- (5) Земља чланица СТО-а која је дала изјаву да неће користити систем за увоз као чланица СТО-а није земља увозница која испуњава услове.
- (6) Земље увознице које нису чланице СТО-а, а које су најмање развијене земље и земље у развоју и испуњавају претпоставке из става (4) овог члана, морају испунити додатне претпоставке:
- а) земља увозница дужна је да упути обавјештење у складу са Одлуком директно Институту;
- б) земља увозница дужна је да у обавјештење наведе да ће систем користити за рјешавање проблема јавног здравља, а не као средство за постизање циљева индустријске или трговачке политике те да ће усвојити мјере из тачке 4. Одлуке из става (2) овог члана;
- ц) Суд може, на захтјев носиоца права или Института, повући присилну лиценцу ако земља увозница не поштује своје обавезе из тачке б) у складу са Одлуком из става (2) овог члана.
- (7) Тужба која садржи захтјев за издавање присилне лиценце подноси се Суду у складу с одредбама члана 100. став (1) овог закона ако на подручју Босне и Херцеговине постоји патент или сертификат чија дејства покривају намјерану дјелатност производње и продаје ради извоза.
- (8) У тужби се наводи:
- а) податак о захтјевима за издавање присилних лиценци у другим државама за исти производ са подацима о количинама и односним земљама увозницама;
- б) податак о подносиоцу захтјева за издавање присилне лиценце и његовом заступнику, ако га има;
- ц) незаштићено име фармацеутског производа који подносилац захтјева намјерава да производи на основу присилне лиценце;
- д) количина фармацеутског производа коју подносилац захтјева намјерава да производи на основу присилне лиценце;
- е) земља увозница;
- ф) доказ о претходним преговорима са носиоцем права, у складу с одредбама из става (11) овог члана;
- г) доказ о посебном захтјеву у којем је наведена количина потребног производа, упућеном од овлашћеног представника земље увознице или невладине организације која дјелује са формалним овлашћењем једне или више земаља увозница или тијела УН или друге међународне здравствене организације која дјелује са формалним овлашћењем једне или више земаља увозница.
- (9) Приликом одлучивања о захтјеву из тужбе за издавање присилне лиценце Суд је дужан да провјери нарочито следеће:
- а) да ли је свака од земаља увозница наведена у захтјеву, која је чланица СТО-а, упутила обавјештење СТО-у у складу с Одлуком, односно да ли је свака земља увозница наведена у захтјеву, која није чланица СТО-а, упутила обавјештење Институту у складу с одредбама из овог члана у односу на сваки од производа из захтјева. Ово не утиче на могућност коју најмање развијене земље имају према Одлуци Савјета за ТРИПС од 27. јула 2002. године;
- б) да количина производа наведена у захтјеву не прелази ону о којој је земља увозница која је чланица СТО-а обавијестила СТО, односно Институт;
- ц) да, узимајући у обзир друге присилне лиценце издате другдје, укупна количина производа за коју је дозвољена производња у односу на било коју земљу увозницу не прелази значајно количину о којој је та земља обавијестила СТО, односно Институт.
- (10) Подносилац захтјева за издавање присилне лиценце дужан је у тужби навести и приложити податке из става (9) овог члана.
- (11) Присилна лиценца може се издати само ако је подносилац захтјева безуспјешно, у периоду од тридесет дана прије подношења тужбе, покушао од носиоца права добити одобрење за искоришћавање заштићеног проналаска под разумним тржишним условима и роковима. Ова одредба неће се примјењивати у случајевима националног стања нужде или другим околностима крајње хитности или у случајевима јавне некомерцијалне употребе према члану 31. тачки б) ТРИПС-а.

Члан 103.

(Услови за издавање)

- (1) Присилна лиценца за потребе јавног здравља издаје се као неискључива, а њени обим и трајање, који се обавезно наводе у пресуди којом се одлучује о издавању присилне лиценце, везани су искључиво за разлоге због којих је издата. Количина производа који се на основу такве лиценце могу произвести не смије прелазити ону која је нужна за задовољење потреба земље увознице, односно земаља увозница наведених у тужби, узимајући у обзир количину производа произведених на основу присилних лиценци издатих другдје.
- (2) Присилна лиценца може се преносити само заједно са производним погоном у којем се искоришћава проналазак за који је издата.
- (3) Суд у пресуди наводи радње за које је подносилац захтјева овлашћен и које су потребне у сврху производње ради извоза и дистрибуције у земљи, односно земљама наведеним у захтјеву. Ниједан производ произведен или увезен на основу лиценце не смије бити понуђен на продају или стављен на тржиште било које друге земље осим оне наведене у захтјеву, изузев када земља увозница искористи могућност из

тачке 6) подтачке (и) Одлуке да извози у саговорницу регионалног трговинског споразума с којом дијели односно здравствени проблем.

- (4) Суд у пресуди налаже да производи произведени на основу такве лиценце морају бити јасно идентификовани посебним етикетама или ознакама као производи произведени на основу присилне лиценце. Производи се морају разликовати од оних које производи носилац права и то посебним паковањем и/или посебним бојама или облицима, под условом да је такво разликовање могуће те да нема значајан утицај на цијену. Паковање или било који припадајући текст морају садржавати напомену да је производ предмет присилне лиценце, назив суда који ју је издао и број списка предмета, те јасан натпис да је производ намијењен искључиво за извоз и дистрибуцију у односну земљу увозницу, односно земље увознице. Подробни подаци о карактеристикама производа морају бити стављени на располагање царинским тијелима у Босни и Херцеговини и у државама чланицама Европске уније.
- (5) Суд у пресуди налаже да прималац лиценце прије испоруке у земљу увозницу мора на веб-страницу, чију ће адресу саопштити Институту, ставити податке:
 - а) о количини којом земље увознице снабдијевају производима на основу присилне лиценце,
 - б) о разликовним својствима односних производа.
- (6) Ако је производ у односу на који је у Босни и Херцеговини издата национална лиценца заштитен патентом у земљи увозници наведеној у захтјеву, он може бити извезен само ако су те земље издале присилну лиценцу за увоз, продају и/или дистрибуцију односног производа.
- (7) У пресуди Суд налаже подносиоцу захтјева плаћање накнаде носиоцу права, коју утврђује на следећи начин:
 - а) у случајевима националног стања нужде или другим околностима крајње хитности или у случајевима јавне некомерцијалне употребе према члану 31. тачки б) ТРИПС-а, накнада износи највише 4% од укупне цијене коју плаћа земља увозница или која се плаћа у њену корист;
 - б) у свим другим случајевима, накнада се утврђује узимајући у обзир економску вриједност употребе на коју је овлашћена односна земља увозница или земље увознице на основу лиценце, као и хуманитарне и некомерцијалне околности у вези са издавањем лиценце.
- (8) Након што пресуда којом се одлучује о издавању присилне лиценце постане правоснажна, Суд може поводом приједлога за обезбјеђење доказа, који Суду поднесе носилац права, извршити увид у пословне књиге и друге документе примаоца лиценце, искључиво у сврху провјере испуњава ли он све обавезе из пресуде којом се одлучује о издавању присилне лиценце, а посебно у сврху провјере података о коначном одредишту производа. Пословне књиге и документи морају садржавати доказ о извозу производа у облику извозне декларације коју је овјерила царина, те доказ о увозу.
- (9) Услови лиценце не утичу на начин дистрибуције у земљи увозници.

Члан 104.

(Одбијање захтјева за издавање)

Суд ће пресудом одбити тужбу са захтјевом за издавањем присилне лиценце ако он не садржи елементе потребне за одлучивање или ако нису испуњене претпоставке за издавање присилне лиценце прописане у овом закону.

Члан 105.

(Престанак или измјена присилне лиценце)

- (1) Носилац права или прималац лиценце може тужбом захтијевати да Суд укине присилну лиценцу ако утврди да супротна страна не поштује одлуку о издавању присилне лиценце. У пресуди којом одлучује о престанку присилне лиценце, Суд ће одредити рок у којем је прималац лиценце дужан да о свом трошку преусмјери све производе који се налазе у његовом посједу, бризи или овлашћењу у земље са потребама из члана 103. овог закона или их на други начин уклони уз савјетовање са носиоцем права.
- (2) Након што је земља увозница обавијестила да је количина фармацеутских производа постала недовољна за задовољење њених потреба, прималац лиценце може тужбом захтијевати измјену услова лиценце ради производње и извоза додатних количина производа до нивоа потребног за задовољење потреба односне земље увознице. У таквим случајевима Суд поступа хитно. Ако затражена додатна количина производа не прелази 25%, не примјењују се одредбе из члана 103. става (8) овог закона.

Члан 106.

(Обавјештавање Савјета за ТРИПС)

- (1) Суд ће путем Института обавијестити Савјет за ТРИПС о својим правоснажним пресудама о издавању присилне лиценце, условима под којима је издата, као и о њеном престанку и измјени.
- (2) Достављени подаци укључују нарочито следеће:
 - а) име и презиме те адресу примаоца лиценце;
 - б) односни производ;
 - ц) количину којом се снабдијева;
 - д) земљу увозницу;
 - е) трајање лиценце;
 - ф) адресу веб-странице из члана 103. став (5) овог закона.

Члан 107.

(Забрана увоза)

- (1) Забрањен је увоз у Босну и Херцеговину и земље чланице Европске уније производа произведених на основу присилне лиценце за потребе јавног здравља, издате у складу с одредбама овог закона ради слободног пуштања у промет, поновног увоза, стављања под суспензивне поступке или стављања у слободне зоне или слободна складишта.
- (2) Став (1) овог члана се не примјењује у случају поновног извоза у земљу увозницу наведену у пријави и идентификовану на паковању и документацији која прати производ или стављања у поступак транзитног или царинског складиштења или у слободне зоне или слободна складишта у сврху поновног извоза у ту земљу увозницу.

Члан 108.

(Радње царине)

- (1) Ако постоји основ за сумњу да су производи произведени на основу присилне лиценце за потребе

јавног здравља, издате у складу с одредбама овог закона, увезени на подручје Босне и Херцеговине супротно одредбама из члана 107. став (1) овог закона, надлежна тијела царине ће, ради провјере, задржати односне производе толико дуго колико је потребно, а најдуже десет радних дана. Ако постоје посебне околности, надлежна тијела царине могу одлучити о продужењу периода задржавања за најдуже додатних десет радних дана.

- (2) О задржавању из става (1) овог члана надлежна тијела царине ће, без одгађања, обавијестити носиоца права и произвођача или извозника односних производа, те га позвати на достављање података и доказа о односним производима.
- (3) Ако надлежна тијела царине у периоду задржавања утврде повреду присилне лиценце супротно забрани из члана 107. став (1) овог закона, заплијениће производе и уклонити их из промета у складу са царинским прописима.
- (4) Поступак задржавања и пљенидбе робе спроводи се на трошак увозника, у складу са царинским прописима. Солидарно са увозником за односне трошкове одговара и свака друга особа која је покушала незаконит увоз.
- (5) Ако се утврди да се увозом производа који су задржани у складу с одредбама из овог члана не би прекршила забрана из члана 107. став (1) овог закона, и ако су поштовани царински прописи, надлежна тијела царине пустиће производе у промет на подручју Босне и Херцеговине.
- (6) О пљенидбама и уништењу производа, према одредбама овог члана, надлежна тијела царине обавијестиће Институт.
- (7) Одредбе чл. 107. и 108. овог закона не примјењују се на увоз мале количине производа, унутар граница прописаних у погледу ослобађања плаћања царине, који су садржани у личном пртљагу путника и намијењени за приватно и некомерцијално коришћење.

ДИО ЈЕДАНАЕСТИ - МЕЃУНАРОДНА ПРИЈАВА ПРЕМА ПЦТ-у

Члан 109.

(Међународна пријава патента)

- (1) Међународна пријава је пријава која се подноси у складу са ПЦТ-ом. Свако позивање на ПЦТ у овом дијелу закона уједно се сматра позивањем и на одредбе Правилника према Уговору о сарадњи у области патената (у даљем тексту: Правилника у складу са ПЦТ-ом).
- (2) На међународне пријаве које се Институту подносе као пријемној канцеларији или у којима је Институт наведен као назначена или изабрана канцеларија примјењују се одредбе ПЦТ-а, овог закона и прописа донесених на основу овог закона.

Члан 110.

(Међународна пријава патента која се Институту подноси као пријемној канцеларији)

- (1) Међународна пријава може се Институту поднијети као пријемној канцеларији ако је подносилац пријаве држављанин Босне и Херцеговине или физичко лице које у Босни и Херцеговини има пребивалиште или правно лице које има своје сједиште у Босни и Херцеговини.

- (2) За подношење међународне пријаве из става (1) овог члана плаћају се прописане таксе и трошкови поступка у складу са чланом 17. овог закона за просљеђивање међународној канцеларији, у року утврђеном одредбама ПЦТ-а.

Члан 111.

(Међународна пријава патента која се Институту подноси као назначеној или изабраној канцеларији)

- (1) Међународна пријава у којој је Босна и Херцеговина, у складу с одредбама ПЦТ-а, назначена или изабрана ради признања националног патента, за коју су плаћени таксе и трошкови, подноси се Институту на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини најкасније до истека 34 мјесеца, рачунајући од датума њеног подношења, односно датума првенства ако је у међународној пријави захтијевано првенство у складу са чланом 8. ПЦТ-а.
- (2) Међународна пријава која је Институту поднесена као назначеној или изабраној канцеларији објављује се у службеном гласилу на начин предвиђен у члану 41. овог закона.
- (3) Привремена права прописана одредбом члана 90. овог закона подносилац међународне пријаве из става (1) овог члана стиче датумом објаве пријаве на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (4) За међународне пријаве из става (1) овог члана рок у којем се може поднијети један од захтјева из члана 42. овог закона почиње тећи од датума објаве у службеном гласилу.
- (5) Међународна пријава објављена према члану 21. ПЦТ-а неће се сматрати стањем технике у складу с одредбом члана 10 става (3) овог закона све док се не испуне услови предвиђени одредбом става (1) овог члана.

ДИО ДВАНАЕСТИ - ПРОШИРЕНИ ЕВРОПСКИ ПАТЕНТ (ЕПЦ)

Члан 112.

(Проширење дејства европског патента)

- (1) Европска пријава и европски патент који су проширени на Босну и Херцеговину, у складу с одредбама овог дијела, имају једнако дејство и подложни су истим условима као и национална пријава и национални патент према овом закону.
- (2) Према овом закону:
 - а) европска пријава је пријава европског патента поднесена ЕПЦ-у, као и међународна пријава поднесена ПЦТ-у, за коју ЕПО обавља послове као назначена или изабрана канцеларија и у којој је Босна и Херцеговина назначена;
 - б) проширени европски патент значи европски патент признат од ЕПО-а на основу европске пријаве патента за коју је захтијевано проширење на Босну и Херцеговину.

Члан 113.

(Захтјев за проширење)

- (1) Европска пријава и европски патент признат на основу те пријаве проширују се на Босну и Херцеговину на захтјев подносиоца пријаве. Захтјев за проширење сматра се поднесеним за сваку европску пријаву која је поднесена на датум или послјије датума ступања на снагу Споразума о сарадњи и проширењу између Савјета министара Босне и Херцеговине и Европске патентне организације ("Службени гласник БиХ -

Међународни уговори", број 2/04, ступио на снагу 01.12.2004. године).

- (2) Институт ће, што је могуће прије, објавити у службеном гласилу информацију о сваком захтјеву за проширење након што га ЕПО обавијести да је плаћена прописана такса за проширење, али не прије истека рока од 18 мјесеци од датума подношења или, када је захтијевано првенство, од најранијег датума првенства.
- (3) Захтјев за проширење може се повући у свако доба. Захтјев се сматра повученим ако прописана такса за проширење није плаћена у року или ако је европска пријава коначно одбијена или повучена или се сматра повученом. Институт ће информације о промјенама објавити у службеном гласилу што је могуће прије, ако је захтјев за проширење већ објављен у складу са ставом (2) овог члана.
- (4) Директор Института правилником утврђује начин и садржај објаве у складу са ст. (2) и (3) овог члана.

Члан 114.

(Такса за проширење)

- (1) У складу са чланом 113. овог закона, такса за проширење плаћа се ЕПО-у у року од шест мјесеци од датума објаве податка у Европском билтену за патенте о објави европског извјештаја о претраживању или, гдје је прикладно, у року за извршење радњи обавезних за улазак међународне пријаве у европску фазу у складу са чланом 112. став (2) тачка а) овог закона.
- (2) Такса за проширење може се уредно платити и након истека рока из става (1) овог члана у додатном року од два мјесеца, под условом да се у том року плати у износу увећаном за 50%.
- (3) На плаћање такси за проширење, на одговарајући начин се примјењују правила ЕПЦ-а која се односе на таксе. За уредно плаћене таксе за проширење не постоји могућност поврата.

Члан 115.

(Дејства европских пријава)

- (1) Европска пријава, којој је утврђен датум подношења, еквивалентна је уредној националној пријави са правом првенства захтијеваним за европску пријаву, када је признато, без обзира на исход спроведеног поступка.
- (2) Објављена европска пријава привремено даје исту заштиту какву даје и објављена национална пријава према члану 90. овог закона, од датума када је подносилац пријаве доставио превод патентних захтјева објављене европске пријаве на један од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини особи која се користи тим проналаском у Босни и Херцеговини.
- (3) Сматра се да европска пријава патента од почетка није имала учинке наведене у ставу (2) овог члана ако је захтјев за проширење повучен или се сматра повученим.

Члан 116.

(Дејства проширених европских патената)

- (1) Проширени европски патент, у складу с одредбама ст. (2) до (6) овог члана, од датума објаве податка о његовом признавању од ЕПО-а, даје иста права која би била дата и националним патентом признатим овим законом.
- (2) У року од три мјесеца од датума објаве податка о признању европског патента носилац патента мора доставити Институту захтјев за упис проширеног европског патента у регистар патената, патентни спис

европског патента како је признат, превод патентних захтјева на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и платити таксе и трошкове поступка за објаву и штампање превода патентних захтјева из европског патента на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини, у складу са посебним прописом.

- (3) Ако, као резултат приговора или захтјева за ограничење поднесеног ЕПО-у, европски патент остане на снази са измијењеним патентним захтјевима, носилац патента мора доставити Институту превод измијењених патентних захтјева на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и платити прописане таксе и трошкове поступка за објаву у службеном гласилу Института, у року од три мјесеца од датума објаве податка о одлуци којом се европски патент одржава у вриједности са измијењеним патентним захтјевима или се он ограничава.
- (4) Ако текст патентних захтјева садржи позивне ознаке употребе уз превод наведен у ст. (2) и (3) овог члана.
- (5) Институт у службеном гласилу Института објављује, што је могуће прије, податак о сваком преводу који је уредно поднесен према ставу (2) односно ставу (3) овог члана.
- (6) Ако превод из става (2) односно става (3) овог члана није поднесен у прописаном року или ако прописане таксе и трошкови поступка нису плаћени у одређеном року, сматра се да проширени европски патент од почетка не вриједи.
- (7) Сматра се да проширени европски патент и пријава на основу које је он признат нису од почетка производили дејства наведена у ставу (1) овог члана и члану 113. ставу (2) овог закона у оној мјери у којој је тај патент проглашен неважећим у поступку поводом приговора, поступку за ограничење или проглашење ништавим, који се воде пред ЕПО-ом.
- (8) Институт уписује податак о упису проширеног европског патента у регистар патената из члана 16. овог закона.
- (9) Директор Института правилником прописује изглед и садржај обрасца којим се захтијева упис европског патента у регистар из става (2) овог члана, садржај објаве из става (5) овог члана и упис у регистар из става (8) овог члана.

Члан 117.

(Вјеродостојан текст европске пријаве патента или европског патента)

- (1) Текст европске пријаве патента или европског патента који је састављен на језику на којем се води поступак пред ЕПО-ом вјеродостојан је текст у било којем поступку у Босни и Херцеговини.
- (2) Ако превод на једном од службених језика Босне и Херцеговине даје заштиту ужу од заштите коју даје пријава за проширени европски патент или проширени европски патент, превод прописан чланом 115. став (2) и чланом 116. став (2) овог закона сматра се вјеродостојним, осим у поступцима за поништење патента.
- (3) Подносилац пријаве или носилац патента може, у било које вријеме, доставити исправљен превод патентних захтјева из европске пријаве патента или европског

патента. Исправљени превод захтјева из објављене европске пријаве не производи ниједно правно дејство док не буде достављен особи која користи проналазак у Босни и Херцеговини. Исправљени превод захтјева из проширеног европског патента не производи ниједно правно дејство све док податак о њему не објави Институт у складу са чланом 116. ставом (5) овог закона.

- (4) Свака особа која се у доброј вјери користи проналаском или која је обавила ефикасне и озбиљне припреме за коришћење проналаска, а чије коришћење не би представљало повреду права из пријаве или патента у изворном преводу, након што исправљени превод почне производити дејство, може наставити такво коришћење у оквиру свог пословања или за потребе свог пословања без плаћања накнаде.

Члан 118.

(Права ранијег датума)

- (1) Европска пријава за коју је плаћена такса за проширење и проширени европски патент имају, у односу на националну пријаву патента и национални патент, исто дејство на стање технике као и национална пријава и национални патент.
- (2) Национална пријава и национални патент имају, у односу на проширени европски патент, исто дејство на стање технике који имају и у односу на национални патент.

Члан 119.

(Истовремена заштита)

Ако проширени европски патент и национални патент имају исти датум подношења или ако је затражено право првенства, те ако је исти датум првенства признат истој особи или њеном правном сљеднику, национални патент нема дејство у мјери у којој покрива исти проналазак као и проширени европски патент од датума од којег је истекао рок за подношење приговора на признати европски патент у случају да приговор није поднесен, а у случају кад је приговор поднесен, од датума од којег је у поступку поводом приговора донесена коначна одлука да европски патент остаје на снази.

Члан 120.

(Таксе за одржавање проширених европских патената)

- (1) Таксе и трошкови поступка за одржавање проширених европских патената плаћају се Институту за године које слиједе након године у којој је објављен податак о признању европског патента.
- (2) Члан 141. став (2) ЕПЦ-а примјењује се на одговарајући начин.

Члан 121.

(Примјена ЕПЦ-а)

Одредбе ЕПЦ-а и прописа о спровођењу уз њу не примјењују се на Део дванаести овог закона, осим ако тим одредбама није другачије прописано.

ДИО ТРИНАЕСТИ - ЕВРОПСКИ ПАТЕНТ

Члан 122.

(Европска пријава и европски патент)

Европска пријава и европски патент, у складу с одредбама овог дијела, имају једнако дејство и подложни су истим условима као и национална пријава патента и национални патент према овом закону.

Члан 123.

(Подношење европске пријаве патента)

- (1) Европска пријава може се поднијети:
- а) ЕПО-у или
- б) Институту.
- (2) Европска пријава поднесена Институту има исто дејство као да је истог датума поднесена ЕПО-у, под условом да је Институт, у складу с одредбама ЕПЦ-а, благовремено прослиједи ЕПО-у.
- (3) Европска издвојена пријава подноси се непосредно ЕПО-у.
- (4) Ако Институт на први поглед утврди да се ради о могућем повјерљивом проналаску од интереса за Босну и Херцеговину, европску пријаву неће прослиједити ЕПО-у у складу с одредбама из става (2) овог члана, већ ће поступити у складу са чланом 86. овог закона.
- (5) Европска пријава која се поднесе Институту у складу с одредбама из овог члана може се поднијети на било којем од језика из члана 14 ст. (1) и (2) ЕПЦ-а.

Члан 124.

(Такса за европску пријаву)

Таксе и трошкови који се плаћају у вези с европском пријавом плаћају се ЕПО-у у складу с одредбама ЕПЦ-а и важећих прописа.

Члан 125.

(Дејства европских пријава)

- (1) Европска пријава, којој је утврђен датум подношења и у којој је назначена Босна и Херцеговина, еквивалентна је уредној националној пријави, гдје је примјенљива, с правом првенства захтијеваним за европску пријаву, без обзира на исход спроведеног поступка.
- (2) Објављена европска пријава патента привремено даје исту заштиту какву даје и објављена национална пријава према члану 90. овог закона, од датума када је подносилац пријаве доставио превод патентних захтјева објављене европске пријаве патента на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини, особи која се користи тим проналаском у Босни и Херцеговини.
- (3) Сматра се да европска пријава од почетка није имала дејства наведена у ставу (2) овог члана ако је повучена или се сматра повученом, коначно одбијена или ако је назнака Босне и Херцеговине повучена или се сматра повученом.

Члан 126.

(Дејства европског патента)

- (1) Европски патент у којем је назначена Босна и Херцеговина, у складу с одредбама ст. од (2) до (6) овог члана, од датума објаве податка о његовом признавању од ЕПО-а даје иста права која би била дата и националним патентом признатим у складу с овим законом.
- (2) У року од три мјесеца од датума објаве податка о признавању европског патента носилац патента мора доставити Институту захтјев за упис европског патента у регистар патената, патентни спис европског патента како је објављен у службеном гласилу ЕПО-а, превод патентних захтјева на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и платити прописане таксе и трошкове поступка за објаву и штампање превода.

- (3) Ако као исход приговора поднесеног ЕПО-у европски патент остане на снази с измијењеним патентним захтјевима или као исход захтјева за ограничење из члана 105.а. ЕПЦ-а европски патент буде ограничен измјеном патентних захтјева, носилац патента мора доставити Институту превод измијењених патентних захтјева на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и платити прописане таксе и трошкове поступка за објаву у службеном гласилу у року од три мјесеца од датума објаве податка о одлуци да европски патент остаје на снази с измијењеним патентним захтјевима.
- (4) Ако текст патентних захтјева садржи позивне ознаке коришћене у цртежима, ти цртежи се морају приложити уз превод наведен у ст. (2) и (3) овог члана.
- (5) Институт у службеном гласилу објављује податак о сваком преводу који је уредно поднесен према ставу (2) односно ставу (3) овог члана.
- (6) Ако превод из става (2) односно става (3) овог члана није поднесен у прописаном року или ако прописане таксе и трошкови поступка нису плаћени у одређеном року, сматра се да европски патент за Босну и Херцеговину од почетка не вриједи, те се члан 122. ЕПЦ-а примјењује на одговарајући начин.
- (7) Сматра се да европски патент и пријава на којој се заснива од почетка нису имали дејства наведена у ставу (1) овог члана и члану 125. став (2) овог закона у обиму у којем је тај патент проглашен неважећим или ограничен у поступку по приговору или је он проглашен неважећим или ограничен у поступку из члана 105.а. ЕПЦ-а пред ЕПО-ом.
- (8) Институт уписује податак о упису европског патента у регистар патената из члана 16. овог закона.
- (9) Директор Института правилником прописује изглед и садржај обрасца којим се захтијева упис европског патента у регистар из става (2) овог члана, садржај објаве из става (5) овог члана и упис у регистар из става (8) овог члана.

Члан 127.

(Вјеродостојан текст)

- (1) Текст европске пријаве или европског патента који је састављен на језику на којем се води поступак пред ЕПО-ом вјеродостојан је текст у било којем поступку у Босни и Херцеговини.
- (2) Ако превод на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини даје заштиту ужу од заштите коју даје европска пријава патента или европски патент, превод прописан чланом 126. став (2) овог закона сматраће се вјеродостојним, осим у поступцима за поништење патента.
- (3) Подносилац пријаве патента или носилац патента могу, у било које вријеме, поднијети исправљени превод патентних захтјева пријаве европског патента или европског патента. Исправљени превод неће имати било какво правно дејство док га не објави Институт.
- (4) Свака особа која се у доброј вјери користи проналаском или која је обавила ефикасне и озбиљне припреме за коришћење проналаска, а чије коришћење не би представљало повреду права из пријаве или патента у изворном преводу, након што исправљени превод почне производити дејство, може наставити такво коришћење

у оквиру свог пословања или за потребе свог пословања без плаћања накнаде.

Члан 128.

(Права ранијег датума)

- (1) Европска пријава патента и европски патент у којем је назначена Босна и Херцеговина, имају, у односу на националну пријаву и национални патент, исто дејство на стање технике као и национална пријава патента и национални патент.
- (2) У Босни и Херцеговини национална пријава патента и национални патент имају, у односу на европски патент у којем је назначена Босна и Херцеговина, исто дејство на стање технике које имају и у односу на национални патент.

Члан 129.

(Истовремена заштита)

Ако европски патент и национални патент имају исти датум подношења или, ако је затражено право првенства, исти је датум првенства признат истој особи или њеном правном сљеднику, национални патент нема дејство у обиму у којем покрива исти проналазак као и европски патент у којем је назначена Босна и Херцеговина од датума на који је рок за подношење приговора против европског патента истекао, а да приговор није поднесен, а у случају да је приговор поднесен, од датума када је донесена коначна одлука у поступку поводом приговора да европски патент остаје на снази.

Члан 130.

(Претварање у националну пријаву)

- (1) Институт спроводи поступак за признање националног патента на захтјев подносиоца европске пријаве или на захтјев носиоца европског патента у сљедећим случајевима:
- а) када се европска пријава сматра повученом према члану 77. став (3) ЕПЦ-а, или
- б) када превод европске пријаве патента није благовремено поднесен у складу с одредбом члана 14. став (2) и члана 90. став (3) ЕПЦ-а.
- (2) У случају из става (1) тачке а) овог члана захтјев за претварање подноси се Институту. Институт, придржавајући се прописа о националној безбједности, захтјев просљеђује непосредно централним канцеларијама за индустријску својину држава уговорница које су у њему наведене.
- (3) У случајевима из става (1) тачке б) овог члана захтјев за претварање подноси се ЕПО-у који га просљеђује Институту ако је у њему наведена Босна и Херцеговина.
- (4) Захтјев се сматра поднесеним након уплате такси и накнаде трошкова за претварање. Дејства европске патентне пријаве из члана 66. ЕПЦ-а престају ако захтјев за претварање није благовремено поднесен.
- (5) У року од два мјесеца од подношења захтјева за претварање европске пријаве у националну пријаву, подносилац пријаве дужан је да плати прописане таксе и накнаде трошкова, у складу са посебним прописима, те да поднесе Институту превод изворног текста европске пријаве на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини. Податак о претварању се објављује у службеном гласилу Института. Ако таксе и накнаде трошкова нису благовремено плаћене, односно ако превод изворног текста европске пријаве на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини

није благовремено поднесен, сматра се да захтјев за претварање није поднесен, о чему Институт доноси одговарајући акт.

Члан 131.

(Таксе за одржавање европских патената)

- (1) Таксе и трошкови поступка за одржавање европских патената плаћају се Институту за године које слиједе након године у којој је објављен податак о признању европског патената.
- (2) Члан 141. став (2) ЕПЦ-а примјењује се на одговарајући начин.

Члан 132.

(Промет права из европске пријаве и европског патената)

Одредбе овог закона о преносу права, лиценци, заложном праву, пленидби, стечају и присилним лиценцама примјењују се на европске пријаве и европске патенте са дејством на подручју Босне и Херцеговине.

Члан 133.

(Заштита од повреде и грађанскоправна заштита)

- (1) Одредбе овог закона у случају повреде примјењују се на европске пријаве и европске патенте у којима је назначена Босна и Херцеговина.
- (2) У случају спора у вези с европским патентом носилац патената мора, на свој трошак, доставити потпуни превод патентног списка на једном од службених језика Босне и Херцеговине, на захтјев особе која, наводно, врши повреду патената или надлежног суда.

Члан 134.

(Проглашење европског патената ништавим)

- (1) Придржавајући се одредаба из члана 139. ЕПЦ-а, односно одредбе из члана 136. овог закона, европски патент може бити проглашен ништавим у поступку пред Институтом у складу с одредбама овог закона, са дејством за Босну и Херцеговину.
- (2) Ако је Институту поднесен захтјев за проглашење европског патената ништавим, након што је пред ЕПО-ом покренут поступак поводом приговора из члана 99. ЕПЦ-а или захтјева за ограничење или проглашење неважећим из члана 105.а. ЕПЦ-а, Институт ће прекинути поступак поводом захтјева за проглашење ништавим до окончања наведених поступака пред ЕПО-ом.

Члан 135.

(Примјена ЕПЦ-а)

На европске пријаве и европске патенте који, у складу с одредбама ЕПЦ-а и овог закона, имају дејство у Босни и Херцеговини, примјењује се ЕПЦ.

ДИО ЧЕТРНАЕСТИ - ПРОГЛАШАВАЊЕ РЈЕШЕЊА НИШТАВИМ

Члан 136.

(Разлози за проглашавање рјешења ништавим)

- (1) Рјешење о признању патената односно регистрацији корисног модела може се прогласити ништавим у свако доба по службеној дужности или на приједлог заинтересованог лица или правобраниоца БиХ или омбудсмена БиХ.
- (2) Прогласиће се ништавим рјешење о признању патената:
 - а) за предмет заштите који се, у смислу члана 8. став (б) и члана 9. овог закона, не може заштитити патентом;

б) за проналазак који на датум подношења пријаве патената, односно на датум признатог првенства, није био нов или није имао инвентивни ниво;

ц) за проналазак који није индустријски примјењив;

д) за проналазак који није откривен на довољно јасан и детаљан начин, тако да га стручна особа из одговарајуће области технике може извести, укључујући и случај недоступности живог биолошког материјала у надлежној установи;

е) за предмет заштите који излази ван садржаја пријаве патената каква је поднесена или ако је патент признат на основу издвојене пријаве која излази ван садржаја пријаве каква је поднесена;

ф) на име особе која није имала право на заштиту проналазаска.

- (3) Прогласиће се ништавим рјешење о признању корисног модела чији је предмет заштите у супротности с одредбама члана 50. овог закона.

Члан 137.

(Приједлог за проглашавање рјешења ништавим)

- (1) Поступак за проглашавање рјешења о признању патената, односно рјешења о регистрацији корисног модела ништавим покреће се подношењем приједлога Институту.
- (2) Приједлог из става (1) овог члана мора садржавати податке о подносиоцу приједлога, носиоцу патената, односно корисног модела, број рјешења и регистарски број, разлоге због којих се предлаже проглашавање патената ништавим, са потребним доказима.

Члан 138.

(Поступак поводом приједлога за проглашавање рјешења ништавим)

- (1) Ако приједлог за проглашавање рјешења о признању патената ништавим није састављен у складу с одредбом члана 137. став (2) овог закона или ако нису плаћене таксе и трошкови поступка у складу са чланом 17. овог закона, Институт позива подносиоца да у року од мјесец дана од дана примања позива отклони недостатке.
- (2) Ако подносилац не уреди приједлог у року одређеном у ставу (1) овог члана, Институт одбацује приједлог закључком.
- (3) Уредан приједлог Институт доставља носиоцу патената и позива га да достави свој одговор у року који не може бити краћи од једног мјесеца нити дужи од два мјесеца од дана његовог примања.
- (4) У поступку за проглашавање рјешења о признању патената ништавим Институт позива странке да у року из става (3) овог члана доставе своје примједбе на поднеске друге странке. Када је потребно, Институт уједно позива носиоца патената да поднесе опис, патентне захтјеве и цртеже у измијењеном облику, под условом да предмет заштите не излази ван садржаја патената какав је признат.
- (5) Прије доношења одлуке о одржавању у вриједности патената у измијењеном облику, Институт обавјештава странке да намјерава да одржи у вриједности патент како је измијењен у поступку проглашења ништавим и позива их да у року из става (3) овог члана поднесу образложене примједбе ако нису сагласне са текстом на основу којег намјерава да одржи патент у вриједности. Ако се странке не сагласе с тим текстом, поступак за

проглашење рјешења о признању патента ништавим може се наставити.

- (6) Ако су странке сагласне са текстом на основу којег Институт намјерава да одржи патент у вриједности или се нису изјасниле по позиву из става (5) овог члана, Институт позива носиоца патента да у року од мјесец дана од примања позива плати таксу и трошкове поступка за штампање новог патентног списка. Ако таксе и трошкови поступка не буду плаћени, рјешење о признању патента проглашава се ништавим у границама приједлога.
- (7) Институт може, на образложени захтјев, продужити рокове из овог члана за вријеме које сматра оправданим, али највише за два мјесеца.
- (8) Ако то оцијени неопходним ради утврђивања чињеница битних за доношење одлуке, Институт може одржати усмену расправу.
- (9) Одредбе овог члана примјењују се на одговарајући начин ако је поднесен приједлог за проглашење рјешења о регистрацији корисног модела ништавим и када су приложени докази из члана 137. став (2) овог закона довољни за вјероватност да корисни модел не испуњава услове из члана 50. овог закона.
- (10) Ако подносилац приједлога за проглашавање рјешења о признању патента, односно о регистрацији корисног модела ништавим, током поступка одустане од приједлога, Институт може наставити поступак по службеној дужности.
- (11) Одредбе овог члана које се односе на поступак поводом приједлога за поништавање рјешења о признању патента, односно регистрацији корисног модела на одговарајући начин се примјењују и на поступак поводом приједлога за поништавање рјешења о издавању сертификата.

Члан 139.

(Ништавност рјешења о додјели сертификата)

- (1) Рјешење о издавању сертификата, односно рјешење о продужењу трајања сертификата може се прогласити ништавим у свако доба по службеној дужности или на приједлог заинтересоване особе.
- (2) Рјешење о издавању сертификата прогласиће се ништавим ако је:
 - а) додијељен противно одредбама члана 75. овог закона;
 - б) основни патент престао да важи прије истека свог законског рока трајања;
 - ц) основни патент опозван или ограничен у мјери да производ за који је сертификат издат више није заштићен захтјевима основног патента или ако након истека основног патента постоје разлози за опозив који би оправдали такав опозив или ограничење.

Члан 140.

(Рјешење о приједлогу за проглашавање рјешења о признању патента ништавим)

- (1) На основу резултата спроведеног поступка Институт доноси рјешење о проглашавању рјешења о признању патента ништавим, у потпуности или дјелимично, или рјешење којим се приједлог одбија.
- (2) Пријава и патент признат на основу те пријаве од почетка неће имати дејства наведене у чл. 89. и 90. овог

закона у мјери у којој је рјешење о признању патента проглашено ништавим или неважећим.

- (3) Проглашавање рјешења о признању патента ништавим нема ретроактивно дејство на правоснажне судске одлуке у вези с утврђивањем повреде права, као ни на склопљене уговоре о преносу права, односно уступању лиценце, ако су и у мјери у којој су ти уговори реализовани под условом да је тужилац односно носилац права патента поступао савјесно.

ДИО ПЕТНАЕСТИ - ПОСТУПАК ПО ЖАЛБИ

Члан 141.

(Право жалбе)

- (1) Против одлука Института донесених у првом степену странка чијем захтјеву у цијелости или у дијелу није удовољено има право жалбе у року од 15 дана од дана примања одлуке.
- (2) Друге странке у поступку који је окончан одлуком против које се подноси жалба имају право да буду странке у жалбеном поступку.

Члан 142.

(Садржај жалбе)

Осим података које мора имати сваки поднесак, жалба мора садржавати:

- а) назнаку одлуке против које се подноси,
- б) изјаву о томе да се одлука оспорава у цјелини или у одређеном дијелу,
- ц) разлоге због којих се жалба подноси,
- д) образложење жалбе, те доказе којима подносилац жалбе потврђује своје наводе из жалбе,
- е) потпис подносиоца жалбе,
- ф) пуномоћ ако се жалба подноси посредством заступника.

Члан 143.

(Комисија за жалбе Института)

- (1) Комисија за жалбе Института за одлучивање о жалбама против одлука Института оснива се као независно тијело за одлучивање о жалбама у складу с одредбама овог закона.
- (2) Комисија за жалбе има три члана од којих је један председавајући и три замјеника члана, од којих је један замјеник председавајућег. Чланове Комисије за жалбе именује Савјет министара на основу јавног конкурса, међу независним стручњацима у области права индустријске својине на начин уређен одлуком Савјета министара. Запослени у Институту не могу бити чланови Комисије за жалбе.
- (3) Сједиште Комисије за жалбе је у сједишту Института. Комисија за жалбе има свој печат. Институт обезбјеђује Комисији за жалбе радни простор и потребну опрему за обављање њихових задатака. Канцеларијске и друге административне послове за Комисију за жалбе обезбјеђује Институт.
- (4) Председавајући Комисије за жалбе (у даљем тексту: председавајући) управља радом Комисије за жалбе. Ако сједници не може присуствовати председавајући или члан Комисије за жалбе, замјењује га замјеник председавајућег, односно замјеник члана.
- (5) Председавајући и чланови Комисије за жалбе независни су, нису обавезани никаквим упутствима директора Института и своје задатке обављају непристрасно и у складу са законом и правилима струке.

- (6) Предсједавајући и чланови Комисије за жалбе имају положај независних стручњака а накнаду за свој рад примају у складу са спроведеним прописом о накнадама за рад Комисије за жалбе Института и одлуком Савјета министара.
- (7) Чланови Комисије за жалбе и замјеници чланова који су учествовали у доношењу одлуке у првостепеном поступку, или кад постоје други разлози за њихово изузимање, не могу учествовати у поступку по жалби у истом предмету.
- (8) Појединости о раду Комисије за жалбе уређују се пословником који доноси Комисија за жалбе.

Члан 144.

(Одлучивање о жалби)

- (1) Комисија за жалбе одлучује на сједницама већином гласова.
- (2) Комисија за жалбе одлучује на основу поднесака странака, а када сматра да је то потребно, може одредити одржавање усмене расправе.
- (3) Одредбе из чланова 45. и 46. односно 141. овог закона примјењују се на одговарајући начин у рјешавању Комисије за жалбе о жалби.

**ДИО ШЕСНАЕСТИ - ЗАШТИТА ПРАВА
ПОГЛАВЉЕ I - ОВЛАШЋЕНИК И СОЛИДАРНОСТ
ОВЛАШЋЕНИКА****Члан 145.**

(Овлашћене особе)

- (1) Особа чија су права, према овом закону, повријеђена (у даљем тексту: овлашћеник) може тражити заштиту тих права и накнаду штете од повредиоца тих права према општим правилима о накнади штете, ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Једнаку заштиту може тражити овлашћеник када пријети стварна опасност да ће његова права из овог закона бити повријеђена.

Члан 146.

(Солидарност овлашћеника)

Ако је више особа овлашћено да тражи заштиту права, свака од њих може тражити заштиту тог права у цјелини.

ПОГЛАВЉЕ II - ГРАЂАНСКОПРАВНА ЗАШТИТА**Члан 147.**

(Тужбени захтјеви)

- (1) Ако је искључиво право према овом закону повријеђено, овлашћеник може тужбом захтијевати:
- а) утврђивање почињене повреде;
 - б) забрану даљег чињења почињене повреде и будућих сличних повреда престанком или уздржавањем од радњи које то право повређују;
 - ц) уклањање стања насталог повредом права;
 - д) повлачење предмета повреде из привредних токова уз уважавање интереса трећих савјесних лица;
 - е) потпуно уклањање предмета повреде из привредних токова;
 - ф) уништење предмета повреде;
 - г) уништење средстава која су искључиво или у претежној мјери намијењена или се користе за чињење повреда и која су у власништву повредиоца;
 - х) препуштање предмета повреде носиоцу права уз накнаду трошкова производње;
 - и) објаву пресуде о трошку туженог;

ј) накнаду имовинске штете и оправданих трошкова поступка.

- (2) Овлашћеник за подношење тужбе из става (1) овог члана је носилац права или носилац лиценце у оној мјери у којој је на то овлашћен на основу правног посла или закона.
- (3) Право на подношење тужбе из става (1) овог члана припада и подносиоцу пријаве која је објављена и стицаоцу искључиве лиценце.
- (4) У случају повреде корисног модела прије подношења тужбе из става (1) овог члана овлашћеник мора располагати доказом да је поднесен захтјев за потпуно испитивање корисног модела у складу с одредбом члана 59. ст. (1) и (2) овог закона.
- (5) При одлучивању о захтјевима из става (1) тач. од ц) до х) овог члана, суд ће узимати у обзир све околности случаја, нарочито сразмјер између тежине почињене повреде и захтјева, као и интерес овлашћеника за обезбјеђење дјелотворне заштите права.
- (6) У поступку против лица чије су услуге биле коришћене за повреду права, а постојање те повреде већ је правоснажно установљено у поступку према трећем лицу, претпоставља се да постоји повреда права.
- (7) Тужба из става (1) овог члана може се поднијети у року од три године од дана сазнања за повреду и повредиоца, али не након протекла рока од пет година од дана почињене повреде.

Члан 148.

(Накнада штете)

- (1) За све повреде права из овог закона вриједе општа правила о накнади штете и одговорности за штету, ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Повредилац права дужан је да плати носиоцу права одштету у обиму који се одређује према општим правилима о накнади штете или у обиму који одговара уговореној или уобичајеној накнади за закониту употребу предмета заштите.

Члан 149.

(Пенал)

- (1) Ако је право носиоца које произлази из патента повријеђено намјерно или крајњом непажњом, носилац права може тражити од повредиоца накнаду до троструког износа уговорене, а ако није уговорена, од одговарајуће уобичајене накнаде.
- (2) При одлучивању о захтјеву за плаћање пенала суд ће узимати у обзир све околности случаја, а нарочито обим настале штете, степен кривице повредиоца, обим уговорене или уобичајене накнаде и превентивни циљ пенала.
- (3) Ако је настала штета већа од пенала из става (1) овог члана, носилац права овлашћен је да тражи разлику до износа накнаде потпуне штете.

Члан 150.

(Нематеријална штета)

- (1) Проналазач има право тужбом од суда захтијевати да наложи упис његовог имена у пријаву и у све исправе које се издају за патент, као и у одговарајуће регистре Института, ако је у пријави у статусу проналазача наведена особа која није проналазач или ако проналазач није наведен.

- (2) Право на тужбу из става (1) овог члана припада и оном проналазачу заједничког проналаска који није наведен у пријави.
- (3) Уз захтјев из става (1) овог члана може се истаћи и захтјев за објављивање правоснажне пресуде на трошак туженика.
- (4) Рок за подношење тужбе из ст. (1) и (2) овог члана није ограничен. Смрћу проналазача право на подношење тужбе стичу његови наслједници.
- (5) Независно од накнаде имовинске штете, као и у случају када такве штете нема, проналазач може тражити досуђивање правичне новчане одштете за претрпљену душевну бол због повреде моралних права. При одлучивању о захтјеву суд ће узимати у обзир све околности случаја, а нарочито интензитет и трајање душевне боли проузроковане повредом моралног права.
- (6) Захтјев из става (1) овог члана не застаријева и наслјеђује се.

Члан 151.

(Привремене мјере)

- (1) Суд ће одредити привремену мјеру ради обезбјеђења захтјева према одредбама овог закона ако предлагач учини вјероватним:
 - а) да је носилац права из овог закона, и
 - б) да је његово право повријеђено или да пријети стварна опасност од повреде.
- (2) Носилац права мора учинити вјероватним и једну од следећих претпоставки:
 - а) опасност да ће остваривање захтјева бити онемогућено или знатно отежано;
 - б) да је привремена мјера потребна у сврху спречавања настанка штете коју ће касније бити тешко поправити, или
 - ц) да претпостављени повредилац изрицањем привремене мјере, која би се касније у поступку показала неоправданом, не би претрпио веће негативне последице од оних које би без изрицања такве привремене мјере претрпио носилац права.
- (3) Носилац права који предлаже доношење привремене мјере без претходног обавјештења и саслушања противне стране, дужан је, осим услова из ст. (1) и (2) овог члана, учинити вјероватним да би било какво одгађање изрицања привремене мјере проузроковало носиоцу права настанак штете коју би било тешко поправити. У случају изрицања привремене мјере према одредбама овог става, суд ће рјешење о привременој мјери доставити противној страни одмах након њеног извршења.
- (4) Носилац права не мора доказивати опасност да ће остваривање захтјева бити онемогућено или знатно отежано ако учини вјероватним да ће предложена привремена мјера проузроковати претпостављеном повредиоцу само незнатну штету. Сматра се да опасност постоји ако би требало остваривати захтјеве у иностранству.
- (5) Суд може одредити за обезбјеђење захтјева, према ставу (1) овог члана, било коју привремену мјеру којом се може постићи циљ обезбјеђења, а нарочито:
 - а) претпостављеном повредиоцу забранити радње којима се повређује право из овог закона;
 - б) одузимање, уклањање из промета и похрањивање предмета повреде и средства повреде који су искључиво или у претежној мјери намијењени, односно користе се за чињење повреда.
- (6) Ако је мјера одређена прије подношења тужбе, суд ће у рјешењу одредити и рок у којем предлагач мора поднијети тужбу у сврху оправдања те мјере. Рок не може бити дужи од 20 радних дана, односно 31 календарског дана од дана достављања рјешења предлагачу, зависно од тога који рок касније истиче.
- (7) Суд мора одлучити о приговору против рјешења о привременој мјери у року од мјесец дана од дана подношења одговора на приговор, односно од истека рока за подношење тог одговора.
- (8) У поступку за изрицање привремене мјере примјењују се одредбе закона којим се уређује парнични поступак, ако овим законом није другачије одређено. Поступак у вези с изрицањем привремене мјере је хитан.
- (9) Суд у поступку према одредбама овог члана мора обезбиједити заштиту повјерљивих података странака и водити бригу о томе да се судски поступак не злоупотреби искључиво с наміјером прибављања повјерљивих података противне стране.
- (10) На захтјев особе против које је покренут поступак за изрицање привремене мјере, суд може, на терет подносиоца захтјева за изрицање привремене мјере, одредити одговарајући износ као средство обезбјеђења за случај неоснованости тог захтјева.

Члан 152.

(Мјере за обезбјеђење доказа)

- (1) Суд ће донијети рјешење о обезбјеђењу доказа ако предлагач учини вјероватним да:
 - а) је носилац права из овог закона;
 - б) је његово право повријеђено или да пријети стварна опасност од повреде;
 - ц) ће докази о тој повреди бити уништени или касније неће моћи бити изведени.
- (2) Носилац права који тражи доношење рјешења о обезбјеђењу доказа без претходног обавјештења и саслушања противне стране дужан је, осим услова из става (1) овог члана, учинити вјероватним и постојање опасности да ће докази о повреди, због радњи противника, бити уништени или се касније неће моћи извести. У случају доношења одлуке о обезбјеђењу доказа према одредбама овог става, суд ће рјешење о обезбјеђењу доставити противној страни одмах након извођења доказа.
- (3) Суд може рјешењем из става (1) овог члана одредити извођење било којег доказа, а нарочито:
 - а) увиђај просторија, пословне документације, инвентара, база података, компјутерских меморијских јединица или других ствари;
 - б) одузимање узорака предмета повреде;
 - ц) преглед и предају докумената;
 - д) одређивање и саслушање вјештака;
 - е) саслушање свједока.
- (4) Обезбјеђење доказа може се тражити и након правоснажно окончаног поступка, ако је то потребно у сврху покретања поступка према ванредним правним лијековима или за вријеме таквог поступка.
- (5) У поступку обезбјеђења доказа, према одредбама овог члана, примјењују се одредбе закона којим се уређује парнични поступак, а које се односе на судске мјере

обезбјеђења, осим ако је овим законом другачије одређено. Поступак обезбјеђења доказа је хитан.

- (6) Ако се касније покаже да је приједлог за обезбјеђење доказа неоправдан или ако носилац права тај приједлог не оправда, противна страна има право да тражи:
- враћање одузетих предмета;
 - забрану употребе прибављених информација;
 - накнаду штете.
- (7) Ако је мјера одређена прије подношења тужбе, суд ће у рјешењу одредити и рок у којем предлагач мора поднијети тужбу у сврху оправдања те мјере. Рок не може бити дужи од 20 радних дана, односно 31 календарског дана од дана достављања рјешења предлагачу, у зависности од тога који рок касније истиче.
- (8) Суд у поступку обезбјеђења доказа, према одредбама овог члана, мора обезбиједити заштиту повјерљивих података странака и водити бригу о томе да се судски поступак не злоупотреби искључиво с намјером прибављања повјерљивих података противне стране.
- (9) На захтјев особе против које је покренут поступак за обезбјеђење доказа суд може, на терет предлагача те мјере, одредити одговарајући износ као средство обезбјеђења за случај неоснованости тог приједлога.

Члан 153.

(Дужност обавјештавања)

- (1) Суд може током парнице због повреде права из овог закона, на основу оправданог захтјева једне од странака, одредити повредиоцу права да достави податке о извору и дистрибутивним каналима робе или услуга којима се повређује право из овог закона.
- (2) Суд може одредити да податке из става (1) овог члана доставе суду и особе које у обиму комерцијалне дјелатности:
- посједују робу за коју се сумња да се њоме повређује право из овог закона, или
 - користе услуге за које се сумња да се њима повређује право из овог закона, или
 - дају услуге за које се сумња да се њима повређује право из овог закона.
- (3) Сматра се да је нека радња предузета у оквиру комерцијалне дјелатности ако је предузета за прибављање индиректне или директне економске користи. Појам комерцијалне дјелатности не обухвата радње савјесних крајњих потрошача.
- (4) Суд може одредити да податке из става (1) овог члана достави суду и особа коју је нека од особа наведених у ставу (2) овог члана означила као умијешану у производњу, израду и дистрибуцију робе или пружање услуга за које се сумња да се њима повређује право из овог закона.
- (5) Подаци тражени на основу става (1) овог члана могу нарочито обухватати:
- име, адресу, односно фирму и сједиште произвођача, израђивача, дистрибутера, добављача и других претходних посједника робе односно давалаца услуга, као и намјераваних продаваца на велико и мало;
 - податке о количинама произведене, израђене, испоручене, примљене или наручене робе или услуга, као и о цијенама оствареним за дотичну робу и услуге.

Члан 154.

(Извођење доказа)

- (1) Ако суд одлучи да ће извести предложени доказ који се налази код противне стране, та страна је дужна на захтјев суда предати доказна средства којима располаже.
- (2) Став (1) овог члана односи се и на банковну, финансијску и пословну документацију која је под надзором противне стране, ако се ради о повреди која достиже обим комерцијалне дјелатности.
- (3) У поступку извођења доказа примјењују се одговарајуће одредбе закона којим се уређује парнични поступак, осим ако је овим законом другачије одређено.
- (4) Суд мора након извођења доказа, према ставу (1) овог члана, обезбиједити заштиту повјерљивих података странака и водити бригу о томе да се судски поступак не злоупотреби искључиво с намјером прибављања повјерљивих података противне стране.

Члан 155.

(Терет доказа)

- (1) Ако је предмет повреде патентом заштићени поступак за производњу новог производа, сматраће се, док се не докаже супротно, да је сваки једнак производ или производ једнаког састава произведен заштићеним поступком.
- (2) У недостатку доказа о супротном, сматраће се да је производ добијен заштићеним поступком ако је производ нов или ако је вјероватно да је производ добијен заштићеним поступком и да носилац патента није могао, упркос разумном труду, утврдити поступак који је стварно коришћен. Вјероватност да је производ добијен заштићеним поступком постоји нарочито кад је заштићени поступак једини познати поступак.
- (3) Терет доказивања лежи на особи која такав производ производи, при чему се узимају у обзир њени легитимни интереси да заштити своје производне и пословне тајне.

Члан 156.

(Хитност у поступању и примјена одредаба других закона)

- (1) Поступак због повреде права из овог закона је хитан.
- (2) На поступке због повреде патента примјењују се одредбе закона којим се уређује парнични поступак, односно закона којим се уређује извршни поступак.
- (3) На захтјев суда или које од странака у поступку због повреде права из патента, Институт ће одмах узети у рад захтјев за проглашавање рјешења ништавим, ако је захтјев за проглашење рјешења ништавим поднесен прије или током парнице, и хитно по њему поступати. Суд ће, с обзиром на околности случаја, одлучити хоће ли одредити прекид поступка до коначне одлуке о захтјеву за проглашавање рјешења ништавим.

ПОГЛАВЉЕ III - ЦАРИНСКЕ МЈЕРЕ

Члан 157.

(Захтјев носиоца права)

- (1) Носилац искључивих права, према овом закону, који оправдано сумња да ће доћи до увоза, провоза или извоза робе произведене у супротности с одредбама овог закона, може поднијети тијелу надлежном за послове царине (у даљем тексту: царинско тијело) захтјев за заштиту својих права путем царинских мјера привременог задржавања робе од даљег пуштања у промет.

- (2) Захтјев за заштиту права, према ставу (1) овог члана, мора садржавати:
- а) податке о подносиоцу захтјева и о носиоцу искључивог права из овог закона, ако се не ради о истој особи;
 - б) детаљан опис робе, који омогућава њену идентификацију;
 - ц) доказе о томе да је подносилац захтјева, односно његов овлашћеник носилац искључивог права из овог закона у вези с том робом;
 - д) доказе о томе да је искључиво право вјероватно повријеђено;
 - е) друге податке важне за одлучивање о захтјеву којима располаже подносилац, као што су подаци о локацији робе и њеној дестинацији, очекивани датум доласка или одласка пошиљке, подаци о превозном средству, подаци о увознику, извознику, примаоцу и сл.;
 - ф) период у којем ће царинска тијела поступати према захтјеву и који не може бити дужи од двије године од дана подношења захтјева.
- (3) Царинско тијело може, прије доношења одлуке којом удовољава захтјеву из става (1) овог члана, тражити од носиоца права да положи осигурање за трошкове похране и превоза робе, те за накнаду других трошкова или штете који би могли настати царинском тијелу у вези с робом, као и страни против које је прихваћен захтјев из става (1) овог члана.
- (4) Ако царинско тијело удовољи захтјеву из става (1) овог члана, оно о томе обавјештава све царинске подружнице и носиоца права.

Члан 158.

(Поступак након привременог задржавања робе)

- (1) Ако царинска испостава проводећи царински поступак нађе робу која одговара опису робе из одлуке надлежног царинског тијела, она ће ту робу привремено задржати од даљег пуштања у промет. Одлука о привременом задржавању робе уручује се носиоцу права и њеном увознику. У одлуци о задржавању робе одређује се да се власник робе односно особа овлашћена за располагање робом, у року од десет радних дана од дана привременог задржавања, може изјаснити о томе да ли је ријеч о роби којом се повређује право из овог закона.
- (2) Ако царинско тијело не прими писано изјашњење власника или особе овлашћене за располагање робом у року из става (1) овог члана, може одузети и уништити робу на захтјев и о трошку носиоца права.
- (3) Ако власник робе или особа овлашћена за располагање робом у року из става (1) овог члана поднесе изјаву да није ријеч о роби којом се повређује право из овог закона, носилац права у року од десет радних дана од примања обавјештења о таквој изјави може да поднесе тужбу због повреде права. Ако посебне околности случаја то оправдавају, царинско тијело може, на захтјев носиоца права, одредити додатни рок за подношење тужбе, који не може бити дужи од десет радних дана.
- (4) Носилац права или особа коју он овласти може за вријеме привременог задржавања обавити преглед и контролу робе и пратеће документације у обиму који је потребан за утврђивање његових захтјева и за остваривање судске заштите његових права уз

обезбјеђење заштите повјерљивих података. Право на преглед и контролу робе има и њен увозник.

- (5) Ако носилац права не поднесе тужбу у складу са ставом (3) овог члана, привремено задржана роба пушта се у тражену царински допуштену употребу односно промет, под условом да су испуњени сви други законом прописани услови.
- (6) Ако носилац права поднесе тужбу у складу с одредбама става (3) овог члана и надлежни суд донесе одлуку о привременој мјери задржавања робе у року из става (3) овог члана, царинско тијело доноси одлуку о пљенидби робе до доношења правоснажне судске одлуке.
- (7) Ако носилац права поднесе тужбу у складу с одредбама става (3) овог члана, а надлежни суд не донесе привремену мјеру задржавања робе у року из става (3) овог члана, власник привремено задржане робе или особа овлашћена за располагање њоме има право да захтјева ослобађање те робе ако положи средства обезбјеђења у износу довољном за евентуалну накнаду штете носиоцу права, под условом да су испуњени сви остали услови за ослобађање те робе.

Члан 159.

(Поступак по службеној дужности)

- (1) Ако царинска испостава, спроводећи царински поступак у вези с увозом, провозом или извозом робе оправдано сумња да су одређеном робом повријеђена права према овом закону, она ће привремено задржати пуштање те робе у промет и о томе обавијестити царинско тијело.
- (2) Царинско тијело писаним путем обавјештава носиоца права о задржавању робе, о сумњи да се ради о повреди његових права и о могућности подношења захтјева према члану 157. овог закона у року од пет радних дана од дана задржавања робе.
- (3) Ако носилац права поднесе захтјев у складу са ставом (2) овог члана, роба се задржава до доношења одлуке царинског тијела. Ако царинско тијело удовољи захтјеву из члана 157. овог закона, роба се привремено задржава за даљих десет радних дана. Носилац права у том року мора да спроведе радње из члана 158. става (4) овог закона.
- (4) Одредбе члана 158. овог закона и одредбе овог члана не примјењују се на увоз, провоз или извоз робе у малим количинама намијењеним за приватну и некомерцијалну употребу, које се уносе или износе као дио личног пртљага или шаљу у малим пошиљкама.

Члан 160.

(Примјена других царинских прописа)

- (1) На царински поступак у вези са робом којом се повређују права из овог закона на одговарајући начин се примјењују остали царински прописи.
- (2) Прописе о спровођењу царинских мјера из овог закона доноси Савјет министара на приједлог Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине.
- (3) Царински поступак у вези са робом којом се повређују права из овог закона је хитан.

ДИО СЕДАМНАЕСТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 161.

(Патенти признати до почетка примјене овог закона)

- (1) Патенти који су до дана почетка примјене овог закона уписани у регистар патената који води Институт остају

на снази и на њих ће се примјењивати одредбе овог закона.

- (2) Консензуални патенти који су до дана почетка примјене овог закона уписани у регистар патената који води Институт остају на снази и на њих ће се примјењивати одредбе Закона о патенту ("Службени гласник БиХ", број 53/10).

Члан 162.

(Поступци у току)

- (1) Поступци покренути до дана почетка примјене овог закона довршиће се према одредбама Закона о патенту ("Службени гласник БиХ", број 53/10).
- (2) Подносиоци који су Институту поднијели пријаву патента на основу Закона о патенту ("Службени гласник БиХ", број 53/10) могу у року од три мјесеца од дана почетка примјене овог закона поднијети захтјев за претварање пријаве патента у пријаву корисног модела из члана 50. овог закона, под условом да пријава патента на дан подношења захтјева за претварање није објављена.

Члан 163.

(Поступци у току по захтјеву за проширење дејства европског патента)

Даном ступања на снагу ЕПЦ-а у Босни и Херцеговини, у складу са чланом 135. овог закона, престају да важе одредбе чл. од 112. до 121. овог закона, а сви по њима започети поступци довршиће се према тим одредбама.

Члан 164.

(Правилник о спровођењу)

- (1) Директор Института до дана одређеног за примјену овог закона донијеће правилник о спровођење овог закона.
- (2) До дана ступања на снагу правилника из става (1) овог члана остаје на снази Правилник о поступку за заштиту патента и консензуалног патента ("Службени гласник БиХ", бр. 105/10 и 91/16).

Члан 165.

(Прописи о таксама и трошковима поступка)

Директор Института поднијеће надлежним институцијама приједлог измјена прописа којима се уређују таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања, како би се ускладили с одредбама овог закона, два мјесеца од његовог ступања на снагу.

Члан 166.

(Почетак примјене одредбе о сертификату о додатној заштити)

Одредба члана 82. овог закона почеће се примјењивати након пријема Босне и Херцеговине у пуноправно чланство Европске уније.

Члан 167.

(Престанак важења других прописа)

Почетком примјене овог закона престаје да важи Закон о патенту ("Службени гласник БиХ", број 53/10).

Члан 168.

(Примјена међународних уговора)

Одредбе међународних уговора у вези са патентима, којима је приступила Босна и Херцеговина, примјењују се на предмете које третира овај закон и, у случају сукоба с одредбама овог закона, примјењују се одредбе међународних уговора.

Члан 169.

(Заштита личних података)

Приликом примјене овог закона обрада личних података спроводиће се у складу с прописима којима се уређује заштита личних података у Босни и Херцеговини.

Члан 170.

(Ступање на снагу и примјена Закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се по истеку године дана од датума ступања на снагу.

Број 01,02-02-1-1419/25

14. маја 2026. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ
Дарко Бабаљ, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ
Кемал Адемовић, с. р.

836

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 33. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. novembra 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. maja 2026. godine, usvojila je

ZAKON

O ZAŠTITI POSLOVNE TAJNE KAO PRAVA INTELKTUALNOG VLASNIŠTVA DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se pretpostavke pravne zaštite i pravila postupka za zaštitu poslovne tajne kao prava intelektualnog vlasništva (u daljnjem tekstu: poslovna tajna) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja.
- (2) Ovim zakonom obavlja se usklađivanje s Direktivom (EU) 2016/943 Evropskog parlamenta i Vijeća od 8. juna 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva (know-how) i poslovnih informacija (poslovnih tajni) protiv njihovog neovlaštenog pribavljanja i Direktivom 2004/48 od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva.
- (3) Odredbe direktiva iz stava (2) ovog člana navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Član 2.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

Član 3.

(Značenje izraza)

- (1) Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:
- a) poslovnom tajnom smatraju se informacije koje ispunjavaju sljedeće uslove:
- 1) predstavljaju tajnu jer nisu u cjelini ili u pogledu strukture i skupa njihovih sastavnih dijelova općepoznate ili lako dostupne licima koja u